Mr. SPEAKER.— The Hon'ble Leader of Opposition knows that it is a Constitutional authority. It is not safe to go into it. It is the Court that has to decide. If it is so patently absurd, then alone we can say something. If it is question of Debate, going into the rulings laid down, iis for the Court to decide. At this stage, I think it is too early. Before the matter comes before the House, why do the member object ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಲಂಚಾವತಾರ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ .....

Mr. SPEAKER.—Does the hon. member want a debate even without introduction ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ನಾವು ಬಹಳ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—In the course of the debate on that Bill, if the Hon'ble member gets a chance, he can speak like that.

The Mysore Dramatic Performances Bill, 1963, is introduced.

Sri R. M. PATIL.—Sir, I beg to introduce the Mysore Fire Force Bill, 1963.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Fire Force Bill, 1963 is introduced.

Sri R. M. PATIL.—Sir, I beg to introduce the Mysore Prisons Bill, 1962.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Prisons Bill, 1962 is introduced.

Smt. YASHODARA DASAPPA (Minister for Social Welfare).—Sir, I beg to introduce the Mysore Children Bill, 1962.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Children Bill, 1962 is introduced.

Sri B. RACHIAH (Minister for Forest and Fisheries).—Sir, I beg to introduce the Mysore Wild Animals and Wild Birds Preservation Bill, 1962.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Wild Animals and Wild Birds Preservation Bill, 1962 is introduced.

MYSORE POLICE BILL, 1962.

(As reported by Joint Select Committee)

Motion to consider—(Contd.)

Sri G. V. GOWDA (Palya).—Mr. Speaker, Sir, yesterday I was making observations especially on Chapter V, relating to clauses 45 to 53 and 55. Obviously, the learned members of the Joint Select Committee have not taken into consideration the implications or the consequences of clauses 49 to 53 and 55. The Hon'ble Minister in charge of the Bill, being an eminent lawyer himself, knows the fundamental principle or criminal jurisprudence that it is the responsibility of police officers to investigate an offence and bring the offenders to book. Nothing beyond that. No authority in the world gives power to the police officers to inflict punishment by themselves on the offenders. But clauses 49 to 53 appear to empower the police officers including the District Magistrate who is none else than the Deputy Commissioner o

the District, to inflict, punishment on some people, according to these clauses, for the mischief of some undesirable elements in a locality I should question the soundness or the wisdom to punish the inhabitants of the locality or a section in the locality. There is no dispute if the persons who are directly or indirectly responsible for the creation of disturbance or the persons who are responsible for the commission of the offence are punished, that is the thing that is required. Now what is sought to be done under clause 49 is, wherever the Government feels that an area is in a disturbed condition or a dangerous condition, it employs additional police and the cost of the additional police has got to be met by the inhabitants of that locality or a section in that locality. Inhabitants includes the agents or servants occupying or owning land or other immoveable property within such area. Suppose there are tenants living in a particular area and landlords live elsewhere. If on account of some mischief mongers, there is disturbance in that area, how can we attribute anything to the masters or landlords who are living elsewhere ? In a civilised society it must be our desire to see that these vices which are causing bitterness in the people's minds are eradicated. Instead of making the people have confidence in the police force, we are creating something bitter in their minds by making the citizens of that particular area contribute towards this additional cost. Therefore, I am submitting that the Hon'ble Minister may reconsider this particular clause and also clause 50, because this vicarious liability is falling on us; for the act of a servant which he did in the course of his master's business, the master would be held responsible ; that is the liability that we visualise in our thoughts; but this shifting of responsibility or liability for the acts committed by some people, attributing this to somebody else is foreign to us and foreign to the law. This vicarious liability instead of doing good to the society, would do harm. My request to the Hon'ble Minister is to see whether it will be helpful to promote the activities of a welfare society.

Clause 50 " Compensation for injury caused by unlawful assembly—how recoverable". Supposing there is an unlawful assembly and in prosecution of the common object, some damage is caused to the property or some death takes place. Naturally, the police have got to investigate that offence ; naturally, the police are bound to investigate the offence and they have to file charge-sheets; they have got to book the offenders. When exactly Government is to notify whether a particular area is a disturbed area or not. Especially when the matter is before a Magistrate or Sessions Judge, how could Government declare that a particular area is disturbed and so are responsible to pay the additionol cost.? Would it not amount to *sub - judice* ? Is it open to Government even before the Magistrate gives the decision, to say that so and so is responsible for the commission of an offence and responsible for the unlawful assembly ? If there is an unlawful assembly, the police will investigate and find out as to who is responsible for the damage of property or loss of life. But, before all that is done, I question the wisdom of the Government to enter into the arena and notify that such

(SRI G. V. GOWDA)

and such an area is a disturbed area. This is abnoxious. Sir, I do not know whether it would stand the test of the Procedure Code. When a riot takes place or an offence is committed, naturally the case would be taken to the Court and it will be decided as to who is responsible for this. But, before the case comes to a final stage to say that so and so is responsible for the commission of the offence is most incorrect. How can the Government or the Magistrate say that A, B, or C who is not at all concerned with the loss of life or property should bear the burden of this? I do not know how it will stand to reason. Therefore, I request the Hon'ble Minister to see whether he could make an alternative provision so as to make those persons who are unconnected with the offence not suffer. Sir, scope is given to the police to take law into their own hands and inflict punishments. Nowhere in the world, we can see that the police is given the power of inflicting punishments They should only assist the Courts and render assistance for deciding to who is the offender. So, if this power is used arbitrarily and indiscriminately, I apprehend, instead of doing good, it may lead to chaos and it may even lead to development of criminal attitude among the citizens of the State.

†SRI R. M. PATIL.—If the Hon'ble Member reads the section closely, he will follow at what stage Government interferes and intends to do it. The question is: when the Government takes this decision. Government takes this decision when it only feels that it is a disturbed area. Prosecution under unlawful assembly is different from proceedings under unlawful assembly. This is entirely a different provision from the one which has been embodied in section 141 of the Indian Penal Code.

SRI G. V. GOWDA.—Sir, we do not dispute the power of the Government to proceed against the persons who are responsible for the unlawful assembly. When does the Government feel? It is only when it receives the report of the police. All this is done on the basis of the report of the police officer. Punishing the real offender who is responsible for the commission of an offence or creation of disturbed conditions, is all right. But, to make innocent people pay something for the act of somebody else is not correct.

Sir, in localities where socially and educationally forward people live, these things will not arise. It is only where people who are socially and educationally backward live, there may be disturbances due to the activities of goondas. But who will be the people that will be tortured? The Hon'ble Minister may imagine the position of women folk of that area who may not at all be concerned and who may be at home doing cooking or other work in the field. Still, they will be asked to pay this punitive tax. Is this correct and fair? Therefore, I request the Government to reconsider the matter.

SRI R. M. PATIL.—Please see sub-clauses (9) and (10).

Sri G. V. GOWDA.—It says "It shall be lawful for the District Magistrate, by order to exempt any person from liability to pay any portion of the compensation amount."

Then, the other one says that the person should apply to Government. Supposing there are 1,000 women in a locality. We cannot expect that all these women folk had interfered or had been in any way responsi, ble for the disturbed condisions in that area. Does the Hon'ble Minister mean to say that all these 1,000 women should make a representation to Government that they are innocent and that they are not concerned with the disturbance? Is it the understanding of the Hon'ble Minister that such a procedure should be adopted? Would he not get the curse of those women?

Mr. SPEAKER.—No question of curses here. The chair would rather suggest "anger" or "ill-will" and not curses.

Sri G. V. GOWDA.—Yes, Sir. Does the Hon'ble Minister mean to say that all of them should file representations to Government to make an enquiry and exempt them? Or, is it likely that the Government on its own motion makes an enquiry and finds out as to who is innocent and on whom this burden should fall? Why should you make innocent people undergo all this procedure of coming before the Government and proving that they are unconcerned with the disturbance in any way? The offenders must by all means be booked but you should not make innocent people who are not concerned in any way with the offence come before the Government and seek to prove that they are innocent. I do not know how far these provisions can be implemented in a Welfare State. My apprehension is that they may be used for the creation of a Police State.

I welcome the provisions in Chapter VII in respect of Games. A person who keeps a common gaming house is to be punished, that is if he maintains a place where horse racing or cotton market gambling, etc., takes place. Under Clause 79 also he is to be punished for the same offences. I would request the hon. Minister to study the implications of these two clauses, whether it is desirable to make laws which would punish the same person for the same offence, twice.

About clause 82, the presumption that where instruments of gaming are to be found, the persons found there would be deemed to be guilty, is not correct. The ryots in the villages keep instruments and implements in aplace and the very fact instruments of gaming are found there, cannot lead to the presumption of guilt. It should be the duty of the police to prove that it is a gaming house where those instruments were used for gaming. Under clause 84 playing for money need not be proved for conviction. This is unfortunate because unless there is an element of making profit, there cannot be a game. If we for entertainment or recreation play cards, it cannot be considered as a game leading an offence. No offence can be made out unless the Police proves that money was passed among the players in the process of the game. Such presumptions ought not to have been there.

So far as the constitution of the village police force and village patel is concerned, I do not know how far they would work. The tendency

(SRI G. V. GOWDA)

today is towards greater police decentralisation. Is it desirable that the village police patel alone should report an offence to the nearest police station or magistrate? We are envisaging several village institutions like the village panchayats, and if the latest report is to be accepted, the Nyaya Panchayats. Why add to these bodies and create a police patel. Why not the Chairman of the Panchayat perform the task of the reporting occurrences of crimes? Of course if the present provision works well, I have no objection. Then there is the mention of a village police force. Who are the persons to be recruited to it and what are their qualifications, should they be residents of the place?

In the Madras State, the police patel or the village munsiff submits F.I.R. to the nearest magistrate. Thus there is little likelihood of the local police misusing their powers. In old Mysore the procedure is different and I do not know why the police patel should have the exclusive authority to report crimes to the nearest police station or magistrate.

Under clause 166, certain presumptions are laid down for disobeying directions issued under clauses 54, 55, 56 and 63. These directions are to be issued only after giving the persons affected an opportunity. In prosecutions launched for non-obedience to the directions, why should not the police prove that the direction given was within competence and the officer giving it satisfied himself about its genuiness? Why should there be any presumption in this respect?

With these words, I hope the Minister in-charge will look into the several points made by me and My friends.

† SRI S. S. KOLKEBAIL (Coondapur).—Sir, I rise to support the Bill as reported by the Select Committee.

SRI G. V. GOWDA.—He was a Member of the Select Committee.

MR. SPEAKER.—That does not prevent him from participating in the deliberations. Of course, Sri Kolkebail has had an ample opportunity to present his views during discussion in the Select Committee and if there are other Members here who want to speak, they should be given a prior opportunity. But since the hon. Member has begun, let him continue; but let him make it short.

SRI S. S. KOLKEBAIL.—Sir, the Select Committee consisting of 22 Members have unanimously submitted this report. Of course there is a dissenting note by 3 Members, consisting of 2 Members of the Legislative Council and 1 Member of this House. Their main contention is that clauses 49 to 53 and 55, which empower Government to levy a punitive tax under certain circumstances, are harsh and that they give too much power to the police. This clause was introduced after due deliberations and deep consideration and it is not correct for the Opposition to say that punitive taxes would be levied indiscriminately and would lead to a Police Raj. The other Members of the Committee were also equally conscious that people should not be needlessly burdened. These powers are given only to meet extreme contingencies when such powers become unavoidably necessary, when a situation in a particular place gets out of

control. Normally the Government is expected to adhere to the normal process of law and this provision would be used only when circumstances exist.

Under these circumstances, I do not think there is any force in my friend's contention that these provisions are barbarous as put in the minute of dissent. It is only in the interest of justice and in the interest of peace and tranquility of the locality that this will be invoked and it is necessary it should be there. I find there are not many amendments by members except in the name of Sri G. V. Gowda.

1-30 P.M.

Mr. SPEAKER.— There are large number of amendments.

Sri S. S. KOLKEBAIL.— With regard to the other sections, we have not found amendments because we have bestowed all considerations over this entire Bill, except that with regard to the police patels by Sri Ranganath and Sri G. V. Gowda. This is not a novel institution under this Bill. It had been there long before this Bill was brought before the House. In every village there is a village Patel, who is only a village patel, and a Revenue officer. His duty is to report the matter in case of occurrence of an offence to the Magistrate and the police. His evidence is recorded as the first stage evidence and if there is anything wrong, the entire case falls down. As a safety, we require an authority in a village because we cannot have Police Stations in each village for this purpose. The village Patel will be held responsible for any occurrence that takes place in a village and if he does not report then there is lot of mishandling either by the Police or anybody who investigates the case. If the people are dissatisfied with the Police, then the private party can agitate by means of a complaint in a court of law and get his grievances redressed. Police Patel institution is an important institution, which required to be established in a village where there is no Police and the Police Stations are generally about 20 to 30 miles away from the villages. I do not think there is any force in my friend contending that this institution is unnecessary. Of course, this House has already passed an Act removing the hereditary officers. Under this Bill police patels can be appointed for the purpose, of keeping law and order in the village and if this provision is not there, then there will be none to take care of any occurrence or disturbance that might happen in the village and the villagers will be put to great trouble, if a police patel is there with some authority, it is a duty cast upon him to report the matter as expeditiously as possible and in that case the Police can act upon it. Under those circumstances, my submission is that this particular clause 129 and sub-clauses, in which powers are given to the village Patels, is necessary and it has to be retained. The argument as regards the failure of Police force to act congenial to the public and about their corrupt activities, has nothing to do with the Bill under the circumstances That may be a good subject for making a speech in this House either during Budget Session or some other Session. This Bill is introduced

(SRI S. S. KOLKEBAIL)

so that we can have a common law in the entire Mysore State. Formerly the erstwhile Mysore had one Act, the Madras area had another Act, the Bombay area had a third Act and the Hyderabad area and also the Coorg area had different Acts. Now, to bring all these Police forces under one common law, this Bill has been introduced and the Chairman of the Joint Select Committee, *i.e.*, the Minister concerned, has taken special care to see to study and consider all the provisions and the best provisions have been embodied and there is nothing to say about this Bill. About the conduct and control of the Police force the Government will have to frame certain rules on a par with the Police standing orders in Kerala, Andhra and Madras. Under those circumstances, this Bill has nothing to do either with the conduct of the Police or anything else, except how the Police have to act and organise. The day-to-day administration can be only covered by rules which will be framed as delegated under the Act itself.

There is only one point which the Government may consider and that is with regard to certain powers that have been delegated to the Police Superintendents, District Magistrates and other smaller authorities to frame certain rules for which provisions has been made. Those rules need not be placed on the Table of the House. If necessary and if the Minister thinks that these rules required to be placed on the Table of the House, a provision may be made to place those rules on the Table of the House.

MR. SPEAKER.--Why did not the Member suggest this in the course of the discussion in the Joint Select Committee ?

MR. S. S. KOLKEBAIL.--Sir, by oversight that particular section was omitted. Clause 163 says:

"(1) The Government may, after previous publication, by notification in the official Gazette make rules for carrying out the purposes of this Act.

(2) In particular and without prejudice to the generality of the foregoing power, such rules may provide for all or any of the following matters, namely,—

(i) organisation and regulation of the village Police such as (*a*) the relation of members of the village Police Force to one another and to the regular Police, (*b*) the power or duties of village Police officers of different grades, (*c*) the manner of appointment of Police Patel and other village Police officers and the procedure to be followed in making such appointment ;

(ii) for the registration, surveillance, and control of gangs or persons believed to be addicted to the systematic commission of crime and for the recording of finger impressions by the Police of any person who (*a*) is in custody for a non-

bailable offence, or (*b*) has no settled abode and is suspected to be addicted to crime, or (*c*) is a member of a gang or class of persons generally addicted to crime......"

Most probably, by mistake this was not looked into. The District Superintendent of Police and the District Magistrate have been empowered to frame rules and the violation has been made punishable The rules to be framed by the Government require to be placed on the Table of the House, but whether the rules to be framed by these lower officers, have to be placed on the Table of the House or not is not quite clear. If the Hon'ble Minister thinks that it is necessary that those rules are required to be placed on the Table of the House, I suggest that an amendment may be made so that there may be a provision to place those rules also on the Table of the House.

Otherwise, the rules framed by the higher authorities are required to be placed on the Table of the House.

MR. SPEAKER.—If these rules deel with legislative object then the Government should lay them on the Table. But if they are of a minor and trivial day-to-day nature, sbould this House take upon itself the trouble of scrutinising them also ?

SRI S. S. KOLKEBAIL.—It is of a trivial nature. If the Hon'ble Minister thinks it necessary, he may include it by way of an amendment. With these words, Mr. Speaker, I support this Bill.

†SRI VIDYADHAR GURUJI SAYANNA (Gurmitkal).—(*Spoke in Hindustani*).

MR. SPEAKER.—There are 41 amendments and taking five minutes for each amendment to be debated and put to vote, it will require at least 3 hours or more than 3 hours. Therefore, I propose to close the general debate by 3 O'clock. What time will be required by the Hon'ble Minister ?

SRI R. M. PATIL.—At the most half an hour.

MR. SPEAKER.—General Discussion on this Bill will continue till 12-30 P.M. Sri M. C. Basappa will speak now.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ದಳದ ರಚನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯ 5ನೇ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ "The Police Force shall consist of such number in the several ranks and have such organisation and such powers, functions and duties as the Government may by general or special order determine" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ರೇಂಜುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಧಾರವನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ)

ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ತೊಡಕು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ರೇಂಜುಗಳನ್ನು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಭಂಗ, ಕೆಟ್ಟನಡವಳಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಕ್ರೈಮ್‌ಗಳು ಎಷ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೇಂಜನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಕ್ರೈಮುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಇಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಂಜ್ ಇಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೇಂಜುಗಳು ಸೇರಿದರೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಜನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಪೋಲಿಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಡೆಂಟರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇರಬೇಕೆಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಈಗ ಅದನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿನ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿನ ಕಂಟ್ರೋಲು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಥವಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಅದು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹುಶಃ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

28ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಇತರ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಸದವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಬೇರೆ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೊರೇಲ್ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಕಂಡರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

ಮತ್ತೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ—49ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಪ್ಯುನಿಟಿವ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಧಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟವರು ಇಬ್ಬರು ಇರುವಾಗ ಪುಂಡುಗಾರಿಕೆ ನಡೆದರೆ ಇಡೀ ಪ್ರದೇಶದವರ ಮೇಲೆ ಪುಂಡುಗಂದಾಯ ಹೇರಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧುವಾದದ್ದು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಂಶ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಏನಾದರೂ ಕೂಡ ಮುಂದುವರೆದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಪುಂಡುಗಂದಾಯ ಹೇರುವುದು, ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಸಾಧುವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ.

Sri R. M. PATIL.—Suppose this tax is not levied on the people of the locality, then on whom should that tax be levied ? The expenditure to be borne from the general revenue. Is it advisable to tax such persons who are not at all concerned either with that locality or with the incident in that locality ? I would request my Hon'ble friend to consider this question from this point of view and then come to a conclusion before he expresses his doubt.

Sri G. V. GOWDA.—Is it not the duty of the Government to maintain law and order ?

Sri R. M. PATIL.—This is an area which has become disturbed not all of a sudden but has been so continuously. When an area is to be declared as a disturbed area by the Government it gives prior warning. When the situation becomes uncontrollable on account of the acts of commission and omission of certain people in that locality, when the local people as a whole fail, only then a declaration will be made by the Government, When such a situation arises, will it be advisable and admissible to draw money from the general revenues in order to protect those who are innocent or to give relief to those who are innocent or to suppress those who are disturbing the people in that locality ? This is more in the nature of a preventive measure rather than a punitive one.

Sri K. LAKKAPPA (Hebbur).—Will the Hon'ble Minister clarify whether it will not offend the principle that no accused person should be punished twice ?

Sri R. M. PATIL.—There is no question of punishment; much less any question of double punishment. This is a local area where the special Police establishment shall have to be kept for some time till the Government feels that the situation is well in hand. Till that time the Government has to bear the expenditure on account of them. From where is that money to come? Naturally, the money has to come from those who are responsible for the disturbance, from those who are responsible for the omission to do their moral duty to see that the people co-exist peacefully.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಸಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಪುಂಡುಗಂದಾಯ ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವುದು ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ಭಂಗಮಾಡದೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸಾಧುವೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವಿಲೇಜ್‌ಪೋಲೀಸ್ ಎಂದು ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಆ ಪದವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಪಟೇಲ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಪಟೇಲ ಎನ್ನುವವರಿದ್ದರು. ವಿಲೇಜ್ ಪೋಲೀಸ್ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಪಟೇಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ವಿಲೇಜ್ ಪೋಲೀಸ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಳದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ವಹಿಸುವುದು ಆತನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ಕೂಡ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪಟೇಲ್ ಅಥವ ಪೋಲೀಸ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಬಾರದೆ ಅನೇಕವೇಳೆ ಕೇಸ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕು. ತನಿಖೆ ನಡೆಯುವಾಗ, ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ, ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರು ಕಾನೂನನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ)

ಭಂಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಪುಂಡುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಅಂಥವರನ್ನು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬಂದಾಗ, ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಅವರಮೇಲೆ ರುಜುವಾತನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆ, ಪೋಲೀಸು ಪಟೇಲರು, ಕೇಸುಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುವಾಗ, ಅವರು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ; ಅದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು, ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಉಂಟಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ರೂಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಪೋಲೀಸು ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವಾರು ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ಅತಿ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ ; ಏಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಬಹಳ ಊಹೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ, ಆ ರೀತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಊಹಾಪೋಹಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಪೋಲೀಸು ತನಿಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂತ ಎಲ್ಲ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ, ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು 15 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ: ಕೆಲವು ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸು ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಪೋಲೀಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಮಟ್ಟ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—All that has been discussed at the time of the general discussion. Will the Hon'ble Member come to the point and be brief as the time is very short ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ—ಸರ್ಕಾರ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು, ತಮ್ಮ ಅಂಕುಶವನ್ನು, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಕ್ಲಾಜುಗಳಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಛಾಪ್ಟರ್ 5ರಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ 49ರಿಂದ ಹಿಡಿದು 55ರವರೆಗೆ, ಮತ್ತು 60–61–62 ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಪೋಲೀಸು ಪಡೆಯನ್ನು, ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಪಕ್ಷ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ 50ನೇ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇದು ಮನದಟ್ಟಾಗುವುದು. "Compensation for injury caused by unlawful assembly how recoverable." Section 51 says :

> "District Magistrate to award or to apportion compensation among persons : (1) It shall be lawful for the District Magistrate to award or apportion all or any moneys recovered as compensation under sub-sections (3) to (8) of Section 50, to any person or among all or any persons whom he considers entitled to compensation in respect of the loss or damage or death or grievous hurt aforesaid."

ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಥಿಕ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟು ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬಹುದು, ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಸಿವಿಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಅಪೀಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಕ್ಲಾಜನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, disturbed area ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ; ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್‌ಮಾಡಿ, ಅವನಮೇಲೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಲಾಂಚ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ನಿಗೆ ಒಳಗಾದವನು ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ನಿರಪರಾಧಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ತಕ್ಸೀರು ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಮಾಡದಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತಾಗ ಕೋರ್ಟು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಶಿಕ್ಷೆ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಇದೆ. ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಮಾತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಏರಿಯ disturbed area ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಇಚ್ಛೆಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಬಹುದು. ಇಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂಥ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಈ ಘನ ಸರ್ಕಾರ ತಂದದ್ದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸೆಕ್ಷನ್ 25ರಲ್ಲಿ ಅಪೆಲೇಟ್ ಅಥಾರಿಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

> "An appeal against any order passed against a police officer under Section 23 shall lie to the Government or to such officer as the Government may, by general or special order specify."

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು Dissenting noteನ್ನು Select Committeeಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೇ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ತಾನು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 25 ರಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಹವಾಲು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಗದಿಯಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ ಬಂದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಬೇಕಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ತಾನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ವಿಲೇಜ್ ಪಟೇಲರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪಟೇಲ್ ಕೆಲವರನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಪಟೇಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ವಿಲೇಜ್ ಪಟೇಲನಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಅರ್ಹತೆಗಳೇನು, ಯಾವ ರೀತಿ ಆತನನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು, ಅವನ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರವಾದರೂ ಪೋಲೀಸಿನವರ ನೇಮಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ನೀವು ಇದ್ದರೆ. ನಾಳೆ ಅಥವಾ ನಾಡಿದ್ದು ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬರಬಹುದು. ಆಗ ನೀವು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬರಲಿ, ವಿಲೇಜ್ ಪಟೇಲನ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಮರಾಜ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೋಗಿ ಇವರು ಈಗ ರಾವಣರಾಜ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾಂದಿಯಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ (ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ).—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಯಾರು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.— ನಮಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಥವಾ ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದಿದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು, ಯಾವ್ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸದೆ ಅಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

Sri R. M. PATIL.—This is the splendid opportunity for my friend to suggest any amendment even at this hour. More destructive and harsh statements on the Bill approved by the Select Committee are not advisible.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನಾನೂ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಿತ್ರರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾವು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ತಂದರೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹುಮತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಇವರು ವರ್ತಿಸುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಇವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಜನಗಳನ್ನು ನೀತಿವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪೋಲೀಸ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದರೋಡೆ, ಖೂನಿ, ಮೊಕದ್ದಮೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಒಂದು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದು ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಏನೇನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. Freedom of Press ಗೂ ಕೂಡ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಏನಾದರೂ ಬರೆದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ, ಬೆದರಿಸಿ, ಪೋಲೀಸಿನವರ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಿಷನಲ್ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರನ್ನು ಬೇರೆ ನೇಮಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ Law and Order ಪ್ರೊಟೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೌದು. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಖೂನಿ ಅನ್ಯಾಯ, ದರೋಡೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೂ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಜನಗಳ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಾಗಿ, ಅಥವಾ ಅವನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಹಣನೀಡಿ, ಅವನ ಜನಸೇವೆಗಾಗಿ ಬರುವಾಗ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯ. ಅದೂ ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಹೂಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮನೆ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾರುಗಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—May I rise to a point of order ? I do not think we are in the midst of a budget discussion. We have to confine discussions to the relevant clauses of the Bill. What the Hon'ble Member is speaking is beyond the scope of the Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member will please restrict his remarks to the report of the Select Committee.

Sri K. LAKKAPPA.—I was explaining the position. I am within the ambit of the provisions of the Bill.

ಇನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ 49ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಷ್ಟವೇನೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ additional police ನವರನ್ನು ಹಾಕುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲೀ ಈ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲೀ ಭಾಷಣ

ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಯಾವ ಏರಿಯಾವಾದರೂ ಅದನ್ನು disturbed area ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ 49ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು Welfare State ಆಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ತೊಂದರೆಗೊಳಗುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಏನೋ!

ಇನ್ನು punishment for cruelty to animals ಎಂದು ಒಂದು ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು Indian Penal Code ನಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರೊಸೀಜರಿಗೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Devegowda will be given only five minutes. He should be brief and speak to the point.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—What is the time given for this Bill? I think, for this Bill, we have allotted two days—two complete days. Yesterday, only two hours were spent. We must have time-full time of today and a few hours on Monday according to the arrangements made on that day.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—But there are 41 amendments, which also have to be finished within that time.

Sri S. RAJAGOPAL (K.G.F.).—On the Language Bill itself, the Hon'ble Speaker circulated a circular stating that so much time would be given to such and such parties. We did not get a chance. We are afraid that even on this Bill, we are not going to get any chance.

Sri V. S. PATIL.—In the Business Advisory Committee, two days have been given. It is not a question of six hours or seven hours. But two full days must be allotted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Two days means seven hours.

Sri H. R. KESHAVAMURTHY (Gandasi).—This is an important Bill which cannot be hurried through. It affects generations.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದರೂ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಂಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದೇನೋ ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಆದರೆ ಅವರು ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಶಾಲಿಗಳೂ ವಕೀಲರೂ ಆಗಿದ್ದವರು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಶಂಕೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಕ್ಲಾಜುಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. 55ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ "removal of persons about to commit offences" ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವ ಬದಲು ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಂಥ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಮಗೆ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಜನ ಮುಂದೆ ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಸಾಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆತನು ಅಸತ್ಯವಂತನಾದರೆ, ಅವನಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲುಂಟಾದ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕ್ಲಾಜಿನ ಪರಿಣಾಮ ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಬೇಕು.

63ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ "Powers of Government or of officers specially empowered to extern" ಎಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಅನಾಹುತ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವನನ್ನು ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಂಥವನನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಕಾಲ ಹೊರದೂಡಬಹುದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗೆ ಏನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳು, ಇದರಿಂದ ಏನು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು. 1

Sri R. M. PATIL.—This is a preventive measure in respect o persons who are creating such feelings in the minds of the public, when witnesses do not come forth to give evidence against persons. In such circumstances, such persons can be externed. The second type of persons are those who committed the same type of offences more than thrice and once convicted—and these persons are also considered in the provisions. These provisions are that only to give a safer life to the people who are residing in that locality. Why are such people externed? It is because such people in that environment are masters of the whole show. If they are removed from that area to a new area, they will be like crippled birds. They have to study the new environment. It is presumed that they are not going to commit or repeat the same mistakes in the new environment. With that end in view, reasonable restrictions are placed upon their movements. It they are removed from a place for ever, then their fundamental rights will be affected. That will be against the Constitution. Therefore, reasonable restriction upon such peoples' movements is within the purview of the Constitution as guaranteed under the Constitution.

Sri G. V. GOWDA.—In a new environment, it is all the better for such people.

Sri R. M. PATIL.—It is only a chance given to him to improve himself. That is one aspect. And, the other aspect is that, these people are removed from a place for a period of one or two years. By that time, they, it is hoped, may learn a lesson. Not only in order to cure him, but it is also to give a better environment for the people of the locality, this externment provisions is interstated here. Moreover, this law is already there in the Bombay area. It has given good results.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ Externment clause ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದ್ದರೂ, ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿರುವುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಾಗ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri R. M. PATIL.—This is already there in the Bombay Act.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—49, 50, ಮತ್ತು 51ನೆಯ ಕ್ಲಾಜುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಪುಂಡು ಗಂದಾಯ ಹಾಕುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ moral fear ಇರುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪುಂಡು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಬಲೋದ್ಬಂಧದಿಂದ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು 'ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟ್' ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅನಾಹುತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಪಟೇಲರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು 129ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇವರನ್ನು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನೇನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ. ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು, ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ಅರ್ಹತೆಗಳಿರಬೇಕು, ಅವರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚವೇನು, ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪೋಲೀಸ್ ಪಟೇಲರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವವರು ಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಏನೊಂದು ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕ್ಲಾಜ್ 23ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಅಥವಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಮೋಷನ್, ಸಸ್ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಡಿಕ್ಟೇಟರ್ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಡಿಕ್ಟೇಟರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಪ್ಲೈ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ bad reports ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಸ್ಪೃಹರಾದ, ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬರೀ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ, disciplinary action ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲೀ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪ್ರಮೋಷನ್, ವಗೈರೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಈಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. 52 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ವಗೈರೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದರೆ ಅವರು ಅನರ್ಹರು ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ? ಅವರು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅನರ್ಹರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಬಹುದು. 52 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹರು ಎಂದು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ? ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ (ಗುಲ್ಬರ್ಗ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪೋಲೀಸು ಮಸೂದೆ ನಾನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಇದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿದಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ)

ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಈ ಕಾಯಿದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನುಭವಸ್ಥರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ, ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಈ ತರಹ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕ್ಲಾಜು 53ರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಏಳಬಾರದು ಎಂದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗೃತಿ ಬೆಳೆಯಬಾರದೆಂದೂ ಮೊದಲು ಇಂಥ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮುಂಬೈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದರು. ಷೋಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಧನಶೆಟ್ಟಿ, ಸಿಂಧೆ, ಸಾರ್ಡ್ ಇಕ್ಬಾಲ್ ಹುಸೇನ್ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಬಂಡು ಎದ್ದರು, ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಂದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಜಾಗೃತಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದೆಂದು, ಕಲೆಕ್ಟಿವ್ ಫೈನ್ ಹಾಕಿ, ಸಾಮೂಹಿಕ ದಂಡವನ್ನು ಹಾಕಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿದು ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾಯಿದೆ ತಂದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಗಲಭೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಿಂದು ಜನರು ಹೇಳಿದರು: ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ, ಹಿಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ paid goondas ಸೇರಿ ಮತೀಯ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಹಿಂಸಾವಾದ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಸಾಮೂಹಿಕ ದಂಡವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ......

Sri R. M. PATIL.—Please think for a while that such an incident happens; then in that case, put yourself as a legislator or an administrator and consider what provisions are required.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮಾಡಿದರೋ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ 15 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೇಲೆ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದನಂತರ ಇದನ್ನು ತಂದು ಜನರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತೀರೆಂಬ ಅಂಜಿಕೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ working class ಬಹಳ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆ. ಕೂಲಿಕಾರ ಜನರು ಬಹಳ ಜಾಗೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ದಲ್ಲಾಗಲೀ ಯಾರಾದರೂ ಜನರು ತಮ್ಮ working interest ಸಲುವಾಗಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಡಿ, ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೆಲವು ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದರೆ ಆ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಮೂಹಿಕ ದಂಡ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ತಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಡಿಲೀಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನ್‌ಸೋಷಿಯಲ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ; ವಿಟ್ನೆಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು— ಆ ರೀತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸಲುವಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಟ್‌ನೆಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಅನ್‌ಸೋಷಿಯಲ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿಟ್‌ನೆಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ — ಹಿಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈಗ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೂ ಅವರಿಗೂ ಲಿಂಕ್ ಇರುತ್ತದೆ; ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಮತ್ತು ಗ್ಯಾಂಬ್ಲಿಂಗ್ ಡೆನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

Sri R M. PATIL.—So you want no provisions of this type in order to control the situation; that is the sum and substance of your arguments?

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ.

Sri R. M. PATIL.—Please suggest the same that those provisions are not adaquate, that is why this provision has been brought. If you have anyting by way of amendment it is always welcome.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಬರೀ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು ನಮಗೆ ಭಯ, ಸಂಶಯ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮುಂಬೈನಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅದನ್ನು ಮುಂಬೈ ಬಂದ್ ಆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಜಾಗೃತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶಯ ಇದೆ, ಭಯ ಇದೆ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮೇಲೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು — ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಈ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಾದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡಬೇಕು ?

Sri R. M. PATIL.—So long as the workers or whoever they are, behave properly, these provisions will not at all be applied.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ನಮಗೆ ಅದರ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಛಾಪ್ಟರ್ 3 ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏನಿತ್ತೋ ಅದೇ ಇವತ್ತೂ ಇದೆ: ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಜನರ ಅರ್ಜಿ ಹೋದನಂತರ ಎನ್‌ಕ್ವೈಯರಿ ನಡೆಯಿತು, ಅವರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆನ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರು ಅಥವಾ ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ವಿಟ್‌ನೆಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ವಿಚಾರಣೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ದಯ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರಾಗಲೀ ಕೆಟ್ಟ ಜನರಾಗಲೀ ಅರ್ಜಿ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರು ಆ ಪರ್ಟಿಕ್ಯುಲರ್ ಪ್ಲೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೆಕ್ಷನ್ 170ರಲ್ಲಿ "Suits or prosecutions in respect of acts done under colour of duty as aforesaid not to be entertained without sanction of Government" ಎಂದು ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಆಫೀಸರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅಂಥ ಆಫೀಸರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರದ ಪರವಾನಿಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಡಿಫಮೇಷನ್ ಕೇಸು ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ಸರಕಾರದ ಪರವಾನಿಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ; ನನಗೆ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವಿದೆ, ನಾನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟೇ ಬರೆದರೂ ಸಹ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಕಾಪಿ ಇರುತ್ತದೆ. "your matter is under consideration, we will look into the affair." ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಬರೆದು ಇಂಥ ಆಫೀಸರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಪರವಾನಿಗಿ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದರೆ "The matter is under consideration" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆದ ನನ್ನ ಕಾಗದಕ್ಕೇ ಈ ತರಹ ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪರ್ಮಿಷನ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ.ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಶಿರಾ).—ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಮೈಸೂರು ಪೋಲೀಸು ವಿಧೇಯಕ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದರ ರೂಪು ರೇಷೆ ಹೇಗೆ ಇದೆ, ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಹಿಂದಿನ ವಿಧೇಯಕ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೋಲಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣವೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಹುತೇಕ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಿರ್ಜಾ ಸಾಹೇಬರು ತುರುವನೂರಿಗೆ ಪ್ಯೂನಿಟೀವ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಪ್ಯೂನಿಟೀವ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೆ ಓದುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇವೆ—ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೂ ಕೂಡ ಖೂನಿ ಆಯಿತು, ದರೋಡೆ ಆಯಿತು, ಮಕ್ಕಳ ಬಾಯಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಸುತ್ತಿ ಆಭರಣ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಎನ್ನುವಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಒಂದಲ್ಲ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಭಯ ಬಂದಿದೆ.

Sri S. SIVAPPA.—Are you supporting the punitive tax ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ದೃಷ್ಟಿ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಇದೆ.

Sri S. SIVAPPA.—I protest. The Hon'ble Member is supporting the Government for punitive tax and he dares to speak like this.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am not supporting. I am not here to support the Government in the matter of punitive tax. Why not the Hon'ble Member wait for some time and see what I am going to say?

Sri S. SIVAPPA.—Yes, we will wait.

3-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ, ಮೈಸೂರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಬಸ್ಸನ್ನೇ ಯಾರೊ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಮನೆಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಕಾರುಗಳನ್ನೇ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ಇನ್‌ಎಫಿಸಿಯನ್‌ಸಿ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇರುವುದೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇರಬೇಕು, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕು, ಅವರ ಶಿಸ್ತು ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಅವರ ನೀತಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಅವರ ದಕ್ಷತೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಲು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೆಲ್ಲ ಈಗ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದನಂತರ ನಾನಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ಇಲ್ಲದ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹೊರಟಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಂಗೆ, ಆಂದೋಳನಗಳೆದ್ದಾಗ, ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ದಂಗೆ ಆಂದೋಳನಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟ ಹಾಕಲು ಮಿರ್ಜಾರವರು ಹೇಗೆ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ಯೂನಿಟೀವ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗದಾಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೊ ಹಾಗೆ ಈಗ ಇವರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಗ ಈ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ನನ್ನಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸಿನವರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಂಥ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳತಕ್ಕ ಸ್ಕೂಲು ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಅವರಿಗೆಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು, ಅವರಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಗುಣಗಳಿರಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಅವರ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ, ಅವರು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೇನು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪೋಲೀಸ್ ಆಡಳಿತವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಇದಕ್ಕೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೂಜಾಡುವುದನ್ನು, ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು, ಕಳ್ಳತನವನ್ನು, ಗೂಂಡಾಗಿರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸುಖೀ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು

ಕೊಂಡಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರ, ಈ ದಿವಸ ಆ ಕಾಂಗೊ ಕಟಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಇಲ್ಲದಿರುವಂಥ ಒಂದು ಕ್ರೂರ ಶಾಸನವನ್ನು ಜನರಮೇಲೆ ಹೇರಲು ಹೊರಟಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಮೂರು ಸಾರಿ ಹೆಂಡ ಕುಡಿದು ಸಜಾ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥವನನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟರ್ನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಟೂರ್ ಬಾಕ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದ ಸೀಷೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಕೇವಲ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೇರೆಯವರು ಹೆಂಡ ಕುಡಿದು ಮೂರು ಸಾರಿ ಸಜಾ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟರ್ನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಈ ದಿವಸ ಏನೋ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ, ನಾಳೆ ಅವರೇ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಅವರನ್ನು ಉಗ್ರಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆ ಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಜನರನ್ನು ನೀತಿಮಾರ್ಗಕ್ಕೊಯ್ಯಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವುದಾಗಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಚಾರವೂ ಜನತೆಯಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಪ್ರಚೋದನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನೀತಿಹೇಳುವುದರಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ವಿನಾ ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಬೆಳಸಿದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಹೆಂಡ ಕುಡಿದವನನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟರ್ನ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಆತನ ಸಂಸಾರದ ಗತಿಯೇನು? ಅವನ ಹೊಲವನ್ನು ಗೆಯ್ಯುವವರು ಯಾರು? ಅವನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕುವವರು ಯಾರು? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟವರು ಈ ವಸೀಲಿ ಬಾಜಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗರಡಗಂಬ ಸುತ್ತ ಅವರಿವರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ ಜನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಲಿಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಟೌಟುಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಸಾಮಾನ್ಯಜನರಿಗೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಅದರೆ ನಾನೀಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯೇ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಾಜಕತ್ವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇರಬೇಕೆಂದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ: ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬೇಕೇನು? ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಮೀಸೆ ಬೆಳಸುವುದಕ್ಕೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆ? ಆತನ ಮೀಸೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಥಟ್ಟನೆ ಅಲ್ಲೇ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಮೀಸೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಶಿಪಾಯಿಗೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರುವುದು ವಿನಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮೀಸೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗೇ ಕೆಲವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂತೆ.

Sri R. M. PATIL.—If they are much in demand, what can we do?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅದೇನು ಅವರೇ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಅವೇ ತಾನಾಗೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವು ಚಕ್ರದಂತೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರನ್ನೂ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನ್ನೂ ನೇಮಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಪಾಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಈಗಾಗಲೇ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದನಂತರ ಈಗ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಾಕ್ಷಣಕ್ಕೇ ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಅದೊಂದು ಭ್ರಮೆ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದುತೊಟ್ಟು ರಕ್ತವನ್ನೂ ಚೆಲ್ಲದಹಾಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಖಂಡಿತ ಸಾಧುವಾದ್ದಲ್ಲ. ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಪ್ಯೂನಿಟೀವ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಪೆನಾಲ್ಟಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಗಾತ್ರ, ಹಾಗೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೇಶದಮೇಲೆ ಬೀಳಬಹುದಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ಭಾರ, ಹಾಗೂ ಎಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿಯೇ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕ್ಲಾಜುಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಹಳೇ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ಕ್ಲಾಜುಗಳು ಈ ಹೊಸ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗಲೂ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಯ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕೆ ನಿವಾರಣೆ ಯಾಗಲು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರಕಾರ ದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕ್ಲಾಜು 53 ರಲ್ಲಿ

"Proportionate recovery of the cost of additional Police and compensation for loss caused by unlawful assembly ....."

ಎಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, "ಅನ್ ಲಾಫುಲ್" ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುವ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಯಾರಾ ದರೂ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಇದರ ಸರ್ವಾಂಗಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಾಗಬಾರದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಇದೆ.

ಹಾಗೇ 56 ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನು (ಡಿ) ನಲ್ಲಿ "thrice of an offence within a period of three years, has under the law in force for the prevention of gambling or under the Mysore Prohibition Act, 1961."

ಇದನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ದಾಬಸುಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ನಂದಿಯಲ್ಲಿಯೋ ಕುಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ನು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ತುಮಕೂರಿಗೆ ಬಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೆಂಡ ಕುಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಠಿಣ ಸಜಾ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ವಥಾ ನ್ಯಾಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರನೇಕರು ಡಿಸ್ಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗೆಗೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಸಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

The committee is of the opinion that this clause may be dropped and this clause may be omitted.

ಈ ರೀತಿ ಹತ್ತಾರು ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ಸಮಿತಿಯವರು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ ಯವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ನಿನ ವಿಚಾರ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನು ಇರಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನಿನ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನು ಇದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎರಡೆರಡು ರೇಂಜುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ತುಮಕೂರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಎರಡು ರೇಂಜು ಆಫೀಸುಗಳಿವೆ. ನೆಲಹಾಳು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೇಂಜು ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂಬತ್ತು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಂಬೆಳ್ಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೇಂಜು ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಏಳೇಳು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದು ಪೋಲೀಸು ಆಫೀಸನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸು ವಾಗ ಕಲಸುಮೇಲೋಗರವಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್ಪೆ ಕ್ಟರುಗಳು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 50,000 ಜನರಿರುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ 60,000 ಅಥವಾ ಲಕ್ಷ ಜನರಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎರಡು ಹಳ್ಳಿ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈಗ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಶಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಬ್ಬರೇ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಜೆಂಟಾಗಿ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದಾಗ ಶಿರಾದಲ್ಲಿರುವವರು ಹೋಗು

ವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಎಂದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗಿನ ಡೆಮಾಕ್ರೆಟಿಕ್ ಸೆಟ್ ಅಪ್‌ಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾದುದು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶದಲ್ಲಿಯೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಂತಹ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†**Sri D. VENKATARAMAIYA** (Robertsonpet).—Mr. Speaker Sir, I rise to give my wholehearted support to this piece of legislation and complement and congratulate the Hon'ble Minister for Home. The reasons for this are : It is in response to the wishes of the Opposition, it is in response to the criticism of the Opposition, it is in response to the feelings that were expressed by the Opposition to have a uniform piece of legislation regarding the police administration in the entire State of Mysore and for the efficient working of the police administration in the State, that these provisions have been adumbrated in this Bill.

Sir, I do not want to go through all the sections of the Bill within the two minutes time that has been allotted to me. I only wanted to refer to two words that were used–'unusued provisions' of section 49 and 53 with regard to the levy of punitive tax. Sir, we have got the Indian Penal Code which contains section 302 under which death sentence may be awarded. I ask you in how many cases, death sentence has been awarded ? Unless and until all the essential elements of section 302 are fulfilled, death sentence will certainly not be given. Then you have section 107 of the Criminal Procedure Code. If any particular set of persons engage themselves in particular activities for a particular period, then section 107 will be enforced against them. That situation may arise in an emergency. So, unusual special conditions may exist at any particular time in any particular locality, my friend Sri Namoshi said that the State Government has got the intention of enforcing this piece of legislation in any area where labour was predominant. I may at once submit that supposing there are two parties—three or four parties, each party having 10,000 to 15,000 members on its side and they come into clash, not for one day, but continuously for some months......

Sri G. V. GOWDA.—Then don't you have Section 107 ?

Sri D. VENKATARAMAIYA.—My friend has put me a particular question. I want to quote an instance that happened in KGF. In KGF for six months beginning from the month of May, various offences were committed. There were 107 criminal cases pending on the file of the Special First Class Magistrate in Kolar Sub-Division. Is it enough ? In how many cases, I ask my friend Sri G. V. Gowda with his experience as a lawyer, in how many cases section 107 will lead to conviction ? Perhaps not even one. Will any one come and tender evidence in such cases ? There are hundreds of huts there. Particularly in labour area there will be hundreds of huts. No one will come forward to tender evidence. The only remedy is some sort of punitive tax. Will it be levied on all persons? I ask, whether the Government would be so callous as to declare every area as a disturbed area for this purpose ? Certainly not. Is it a tax at all ? What exactly is it ? Ordinarily a certain

(SRI D. VENKATARAMAIYA)

police force will be stationed in an area. But in a particular area for a particular contingency, some more police has got to be there. Government says: 'please meet the cost of the extra police establishment.' On whom should the cost of the police be levied? It is on persons about whom the Government is satisfied that there are reasons to believe that these persons are behind those offences.

Sri G. V. GOWDA.—I am sorry, if it had been there, we would have welcomed it.

Sri D. VENKATARAMAIYA.—That is exactly the point. If the Government is satisfied, it is only then that the tax will be levied and that tax will not be levied on persons whom the Government believes to be innocent, if they prove that they are not parties to that crime, and that they were somewhere else. If it is proved that they are law-abiding citizens, they will be exempted from this tax.

Sri C.J. MUCKANNAPPA.—Who should report this? It is the police.

Sri D. VENKATARAMAIYA.—Who else should report? If the Government is satisfied, then only this tax will be levied.

Then Sir, about the externment of certain persons, I wish my friend had read both sections 54 and 58. It is only where a person has been convicted twice or thrice that he will be externed for a period of six months. When a person has committed three offences and if he is likely to commit another offence, he is given an opportunity to explain himself and after hearing all this, an order will be pronounced under Section 58.

My submission to this Hon'ble House is that for unusual circumstances, special remedies are necessary and as such this legislation is absolutely essential.

Thank you.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕರು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿಯ ಒಂದೆರಡು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಪಟೇಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೊವಿಜನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಂಬಲಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೊವಿಜನ್ನಿನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಗೃಹಸಚಿವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಪುಂಡ ಕಂದಾಯ ವಿಧಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆಂದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ಅಂಧೇಕಾ ರಾಜ್ಯಮೇ ಚೌಪಟ ರಾಜ' ಎಂಬ ಕಥೆಯಂತಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಮನೆಯ ಗೋಡೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತಂತೆ. ಅದು ಯಾರ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಗೋಡೆ ಯಾರು ಕಟ್ಟಿದರು, ಕಲ್ಲು ಯಾರು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು, ಮಣ್ಣು ಯಾರು ಹಾಕಿದರು ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರನ್ನಾಗಿ ಕರೆಸಿ ಚೌಕಾಶಿ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಯವನಿಗೆ ಫಾಶಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ.

ಕೊನೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ಕೊರಳು ಬಾರೀಕ್ ಇದ್ದುದ್ದೂ, ಗಲ್ಲಿನ ಬಾಯಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಫಾಶಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದ್ದಿತೋ ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದಪ್ಪ ಕೊರಳಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನ ಹಿಡಿದು ಆತನಿಗೆ ಫಾಶಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ದಪ್ಪನಾದ ಮನುಷ್ಯ ''ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?'' ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ರಾಜರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ''ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಾವು ಫಾಶಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅವನೂ ನೀನೂ ಒಂದೇ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಿರಿ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದು'' ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ಕ್ಲಾಜ್ 49 ರ ಪ್ರಕಾರ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಯಿಂದ ಪ್ಯೂನಿಟಿವ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಯಾಗಬಾರದು. ನಾನು ಲಾಯರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಮರ್ಡರ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುವ ಅನುಭವ ನನಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಲೆಯ ಅಪರಾಧಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಶೇಕಡಾ ತೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವರ ತಪ್ಪು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕರಪ್ಷನ್ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂತೂ ಕರಪ್ಷನ್ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ತಕರಾರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಆಂಟೀ ಕರಪ್ಷನ್ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಕರಾರು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರು ಮೊನ್ನೆ ಬೀದರಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೂರು ಡಿಲಿಗೇಷನ್‌ಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು. ನಿಡೋಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯ ಇದೆ, ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ರಾಜ್ಯ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿಡೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಂಕರಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್ ಎಂಬುವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ಅವರನ್ನ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಬೇರೆ ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಲ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ರೆಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಂಕ್ವೈರಿ ಸಲುವಾಗಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಫೀಸರಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಎಂಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಆಕ್ಷನ್ ಇನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪರವಾಗಿ ನೆರವು ನೀಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸಲ್ಲದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಏನು ಪವರ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪವರನ್ನು ಅವರು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಂಚಗೂಳಿತನ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಚಿಡಗೊಪ್ಪೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಜನರು ಒಂದು ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಡಿ. ಐ. ಜಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್. ಪಿ. ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಆ ಕೇಸನ್ನು ಕಾಂಪ್ರಮೈಜ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ, ಅದನ್ನು ಕಾಂಪ್ರಮೈಜ್ ಮಾಡುವುದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಡಿ. ಐ. ಜಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್. ಪಿ. ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ಹೋದರು. ಅವರು ಹೋದಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕೆಲವು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಸಲ್ಲದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಎಂಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಪಿಟಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಿಡಗೊಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ್ಲದ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕ್ಲಾಜ್ 49 ಅನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಂಚಗೂಳಿತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಲ್ಲದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವೇಳೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಗಂಡಸಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪೋಲಿಸ್ ಬಿಲ್ಲು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಾಲ್ಕಾರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ನಾಲ್ಕಾರು ತರಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕಾನೂನುಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಎಂದರೆ ದೇಶವೆ, ದೇಶವೇ ಪೋಲೀಸೆ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜನರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಪೋಲೀಸನ್ನು ನೋಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದೇವರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಾನೂನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ''ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂದದಿ'' ಎಂದು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಿಳಿಯಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗೂ ಕೂಡ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜನಗಳು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಟೆಡ್ ಲಾಂಗ್ವೇಜಿನಲ್ಲಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಲಾಯರು ಗಳು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು ವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಆಫೀಸರುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸ ಬಹುದು. ಅಪರಾಧಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನಾಗಿಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಹೆದರಿಕೆಯಿದೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸಿನವರು ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕಾನೂನನ್ನು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ವಾರಂಟಿಲ್ಲದೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ನಾವು ನೋಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಹೊಡೆದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಉಂಟು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅವಿಧೇಯ ರಾಗಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಪರಾಧಿಯನ್ನು ಹಿಂಸೆಮಾಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾನೂನು ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ಶಾಂತಿ, ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಯ ಪ್ರದವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಛಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸರು ಮಾಮೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲಂಚತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾಮೂಲಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಜಾಗ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನೀರಾ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನೀರಾ ತಯಾರಿಕೆಯ ಬಗೆಗೆ ಕಾನೂನಿದ್ದರೂ ನೀರಾ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಸೈಕಲ್ಲುಗಳಮೇಲೆ ಡಬ್ಬಾಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಇದನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ವಜಾಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಮ್ಮ ಹೆಂಡಿರುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀವು ಅನ್ನ ಹಾಕುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವವರಿಗೆ ನೀವು

ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಕಾನೂನುಗಳಿದ್ದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಖೂನಿ ಮುಂತಾದ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕರ್ತವ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದಿರುವ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಈ ಮಸೂದೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒರಿಜಿನಲ್ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ 19, 20, 21ನೆಯ ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರಿಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿರುತ್ತದೆ; ಅವರೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬಹುದು, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಒರಿಜನಲ್ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರಿಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು 94ನೆಯ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪಾರ್ಕುಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಗತಿಯೇನು? ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳ, ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದುವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಈ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ "ಎನಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್" ಎಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಪೋಲೀಸ್ ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೊಂಬಾಯಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಬೇರೆ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಬೇರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಫೀಲಿಂಗ್ ಇರುತ್ತದೆ. ವಿಲೇಜ್ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಅರೆಸ್ಟ್‌ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆದರುವುದು ಪೋಲೀಸರಿಗಲ್ಲ, ಅವರ ಬಟ್ಟೆಗೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರ ಪೋಲೀಸರಿಗಿದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ 9ನೆಯ ಅಧಾಯ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದರಿಂದ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಗೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹದು ಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ನೆಚ್ಚಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೇ ಪೋಲೀಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ನಂಬಿಕೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಳೆದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಭೀಮಣ್ಣನವರು ಕೊಟ್ಟ ನಿದರ್ಶನಗಳೇ ಸಾಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಅಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅಪರಾಧ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೂರುಕೊಟ್ಟರೂ ಅದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೇಳುವುದೇನು ಮಾಡುವುದೇನು ಎಂಬ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವ, ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ವಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶವೇನಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಮಾನ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಸಂಕಟದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿಯೋ, ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿಯೋ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವೇಷ ಮರಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 25 ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಿಡಿದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ; ಹಾಗೆ ಹಿಡಿದು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. 30—40 ಮನೆಗಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 20 ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಾಗಿ ಜನ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; 1=2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಮೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹಳ್ಳಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ)

ಗಳ ಜನಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ದೂರನ್ನು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಅದರ ವಿಚಾರಣೆಗೆಹಾಕಬಾರದು; ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಎಕ್ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಆವಾಗ ಸತ್ಯಾಂಶ ಹೊರಬೀಳುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಫಿರ್ಯಾದೆಗೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕಾನೂನು ನಿಷೇಧವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯೋಣವೆಂದರೆ, ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸದಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಕುದುರೆ ಜೂಜು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ತಾವೂ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಸ್ಪೀಟು ಪ್ಯಾಕು ಇದ್ದರೆ, ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಆಗದವರಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಪೋಲೀಸಿನವರೆ ಎರಡು ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಲಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇಟ್ಟರೂ, ಕೇಸು ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಜೂಜು ಆಟವಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಪೋಲಿಸಿನವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ; ಇದರಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಫಾಯಿದೆ ಇದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ನೀವಾದರೂ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯ ಹೋಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಜ್ಯ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ನೀವು ಧೃಡಕಾಯರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಪೋಲೀಸುಶಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನೀವು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಆಳುತ್ತೀರೆಂದು ಆಸೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಏಕೋ ಸಡಿಲವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಲಿಸಿನವರ ಕೈಗೆ ಅಪಾರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರಿ, ಎಂದು ಬಹಳ ಬೇಸರದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡಿ. ಅವರು ಜನಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾಮೂಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಮಾಮೂಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಈ ದುರಾಚಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅವಮಾನ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬರೆದೂ ಇದ್ದೇನೆ. ಕುದುರೆ ಕೇಸನ್ನೂ. ಜೂಜನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ. ಈ ಪಾನನಿರೋಧದಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಗದಿರುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೇಸು ಹಾಕಿ ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುಫರ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ಪುಂಡು ಗಂದಾಯ ಎಂಬುದು ಹಿಂದೆ ಪರಕೀಯರು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಲಂಚ ರುಷವತ್ತು ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಪುಂಡು ಗಂದಾಯ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಈ ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಭಾಗಗಳು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನ ಬಹಳ ಸೌಮ್ಯದಿಂದ, ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸತಕ್ಕಂಥ ಜನ. ಈ ಪುಂಡು ಗಂದಾಯ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಂಡು ಗಂದಾಯ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ವಿಧಿಯನ್ನು ಖಂಡಿತ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಕೂಡದು.

ವರ್ಗಾವರ್ಗಿ ಮಾಡುವಾಗ ಕಿಬ್ಬನ ಹಳ್ಳಿ ಪೋಲಿಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತೀರ. ಕಿಬ್ಬನ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿಗೂ 12 ಮೈಲಿ ದೂರ, 11 ಮೈಲಿವರೆಗೂ ಅವನ ಜೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ನೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಒಂದು ಮೈಲಿ ದಾಟಿದರೆ ಅವನ ಹಳೇ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ದೂರಿತ್ತು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದಾಗ, ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ, ಬಹಳ ದೂರವಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದರೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಬಹುದು.

ನೀವು ಈ ಪುಂಡು ಗಂದಾಯ ಹಾಕಿರುವುದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ತಮಗೆ ಜನ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು.

ನೀವು ಮೊದಲು ಈ ಪೋಲಿಸಿನವರು ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಒಂದು ಆಣೆ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾಮೂಲು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪೋಲೀಸು ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸಿ. ಈ ಕಪಾಳ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದುಡ್ಡನ್ನೆತ್ತುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಇನ್ನೇನನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ತಮಗೇನಾದರೂ ಕೊಡಿ ಅಂದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಇದು ಹೇಸಿಗೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪೋಲೀಸು ಪಟೇಲನಿಗೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸಿನವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಆಗದವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಎಳೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರ. ಈ ತರಹ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ಲಾಯರಾಗಿದ್ದರು, ಬಹಳ ಅನುಭವಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಪೋಲಿಸು ಪಟೇಲರಿಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪಟೇಲರದು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಮಿಕ್ಕ ಜನಗಳದು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಪಟೇಲರು ತಮಗಾಗದವರನ್ನು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಧಿಕಾರ ಪಟೇಲನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಕಾರಣ ಸಹಸ್ರಾರು ಕೇಸುಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾಗ ಇಂಥ ಕೆಟ್ಟ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬ ಲೋಕಾಪವಾದಕ್ಕೆ ನೀವೇಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತೀರ ? ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಬಿದರ್ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನುಗಳು ಇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ರಕ್ತ ಉಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಾದ ಘಟನೆಗಳಿಂದ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಹೋಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ತರುವಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಈ 7 ನೆಯ ಚಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ 78 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ. ಈ ಜೂಜು ಆಟದಲ್ಲಿ ಇಸ್ಪೀಟು ಆಟವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ. game of skill ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕುದುರೆ ಜೂಜು, ಜೂಜು ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಜೂಜು ಅಂದರೆ ಕುದುರೆಜೂಜು. ಅದನ್ನು ಜೂಜು ಅಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಸ್ಪೀಟು ಆಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರಹ ಆಟಗಳಿವೆ. ಪೋಕರ್ ಪೋಕ್ರಿ ಎಂಬ ಆಟವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ, ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಆಡತಕ್ಕಂಥ ಆಟ ಕ್ಲಬ್ಬು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಟದಿಂದ ಬಹಳ ಜನ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೌಕರರು ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಹೇಳ ತೀರದು. ಅವರ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳು, ಮುಂದಿಗೆಲ್ಲಾ ಏನು ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಸ್ಪೀಟು ಆಟ ಅದು ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇರಬೇಕಾದುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದೇ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಆಟವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೊಹಿಬಿಟ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಜೊತೆಗೆ ಲೆಜಿಸ್‌ಲೇಟರ್ಸ್‌ರಾದ ನಾವು ಇರುವ ಕಡೆ ಜೂಜುಕಟ್ಟೆ ನಡೆಯುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ......

Mr. SPEAKER.—It is a very serious matter. The Hon. Member may please give it in writing.

Sri T. N. MADAPPA GOWDA.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble member seriously suggest that gambling is going on ? He may kindly give the names and I will take action.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ.—ಅದ್ದರಿದ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವಕಾಶಕೊಡ ಬಾರದು. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೌಕರರೂ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಇಸ್ಪೀಟು ಆಟವನ್ನು ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಸ್ಪೀಟು ಆಟ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಕ್ರಮ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ.

4 P.M.

Sri R. M. PATIL.—Mr. Speaker, at the outset I must express my gratitude to the hon'ble members who participated in this debate. Most of the members have spoken generally and on broad points in respect of police administration and also about the deficiencies in the police force. I can only assure the hon'ble members that efficiency of the police force can be achieved and morale of the police force can be improved in due course of time. For the smooth administration and efficiency of the police force, uniformity of police administration is an essential pre-requisite. With that end in view, we want to have one uniform Act instead of five Acts as at present. Most of the provisions embodied in this Bill are already there in the existing Acts. Some of the provisions which have attracted the attention of most of the members are in force in Bombay Karnatak area and they are new to other areas. Naturally the effect of such provisions may create apprehensions and there is nothing unnatural. One thing is certain that only in cases where such occasions arise and even the Government feel that they are in an helpless condition, will these provisions be applied to control the difficult situations. Vesting of powers is different from abuse of powers. Abuse of powers depends upon the tenor of the officer and vesting of power is necessary in order to equip the governmental executive machinery with all that is necessary. In order to meet such difficult situations, this Bill has been contemplated.

Regarding the controversial clause 49, this clause refers to, in the legal language, joint responsibility or vicarious responsibility. It is in respect of exacting tax from the people in a certain locality which is declared to be a disturbed area. Just as hon'ble members are faithful to the Constitution, the members of the Government and the top officers of the Government have their own responsibility. As such there is no basis for any apprehension that such powers are likely to be misused. But we have to consider whether there is apprehension even in areas where these provisions are at present in vogue. If there are no complaints that the powers have been misused, then it is certain that the Government are going to exercise these powers more cautiously and with all vigilance. So, before an area is declared as a disturbed area, the Government takes every possible steps to bring this situation under control and watches the movement of the people who are likely to create disturbance, and expects the people of the locality to give correct information and support the Government in putting down lawlessness. When there is omission and Commission, naturally there will be disturbances. It requires some time. Even with all the best vigilance, if such a contingency arises, it

is inevitable, by way of preventive measures, that that area will be declared as a disturbed area. When such an occasion arises, in view of such a responsibility, a joint responsibility or vicarious responsibility of the people in that area, naturally they feel that they should give information and that they should help the administration in order to see that these people, who are creating disturbance, must be put down. It is in these people's interests that these disturbing people should be put down, and it is in the interests of the welfare of the people residing in that locality. This has been inserted in the Bill in order to create a sort of consciousness, a sort of community feeling, a sort of welfare feeling. This provision has been included to feel that fellow citizens must also survive in that locality. From that point of view, clause 49 has been added.

Similarly clauses 50 and 51 are also added. When we consider that a man has suffered on account of such disturbance either in person or in property, he should be given compensation. If his property is lost or damaged, then he should be given certain compensation for the welfare of that family and that man. So, the money that is to be collected must be from that locality. That is the view that is embodied in this clause. My friends on the other side offered criticism-whether it is advisable to collect money from the other people who are innocent and who have not taken any part by way of commission. If you collect in such cases, other than omissions and commissions, then it means harassment. That is their bone of contention. My humble submission to them and to this Hon'ble House is this alternatively let us this matter consider, if we do not assess and recover this from the people of the locality, from whom are we going to get this amount ? Is it from the general revenues ? Whose revenue is that ? It is the revenue collected from the people of the entire State. If you do not feel for your own neighbour, should you expect that man who is away from the locality to pay ? Is it advisable to ask him to pay, because in a certain locality, in an unauthorised way a certain thing has happened ? And, for that, do you expect a man who is away from that locality to pay ? If you do not feel the joint responsibility or the feeling to fellowship as man to man, then how is it possible for a man who is far away from that locality to contribute to compensate the man who has suffered injury to himself or his property ? That is the main object.

The second point which is also of importance is, restriction of movements on persons against whom evidence is not available and evidence is not forthcoming and they are the persons who are convicted of certain offences mentioned in the section, and who are also convicted a number of times. But the point is this. What clause 54 aims at is that gangs are to be controlled. If these gangs play havoc in certain localities, necessarily, they are to be removed, by way of preventive measures, in order to protect the people of that locality. That is what clause 54 refers to gangs of undesirable people who are likely to commit offences and who commit offences. Then the question arises, if you remove those bad men or gang of bad men to another locality, you are planting those people in another locality of people who are innocent. But the point at issue is that

(SRI R. M. PATIL)

these gangs, before they start their activities study men and matters in that locality and after having studied them, they try to commit offences and as a matter of fact, they commit offences. Ultimately they prove dangerous to the public of that locality. If they are removed from that area to a new area, the object of this legislation particularly in that clause is, to remove these people from that area to give relief to the people who are in that area. The people in the new area will come to know that those men are undesirable persons. Right from the commencement they will be cautious about them and therefore these bad men will be like crippled birds. Under such circumstances restriction is imposed upon such people, upon the gangs. These restrictions are said to be reasonable restrictions provided under the Constitution, in respect of fundamental rights.

Similarly under clause 55, in respect of persons against whom witnesses are not coming forth to give evidence and who are supposed to be a terror in that locality, and who are convicted once, or twice or thrice, whatever the number is, if these are undesirable elements, anti-social elements, these people are removed in order to protect the peace-loving people. If you oppose this clause, my humble submission and my appeal to you is that you are encouraging goondas and you are encouraging anti-social elements. This is the only conclusion that can be drawn. The only thing to be done is, vest the powers which the Government requires. Then watch the Government's activities and watch the Government servants' activities and watch the Police also. I have no objection for that. But these provisions must be there. Being armed is one thing and preaching without arms, is quite another thing. We are not here to preach. But we are here as well to be armed with certain powers. These powers are essential for effective good administration. These are the two important salient features that are embodied in clauses 54 and 55. Clause 54 is in respect of gangs and Clause 55 is in respect of individual persons.

Next, Some Hon'ble Members object to the appointment of police force in villages. Police adiministration is not at all a new conception; it has been there since age long. Whenever an offence is committed, whether it be in old Mysore or new Mysore or old Bombay or new Bombay, whatever it is, somebody who is authorised to give information must give information. Even in old Mysore somebody was giving information and he is giving information to-day and he must give information as a matter of fact in order to set the ball in motion in respect of investigation. This is not a new thing. If he is an undesirable man, we need not appoint him; but some person must be nominated or appointed as such? it is his responsibility and duty to see that the information in the respect of commission of an offence must be transmitted to the necessary quarters, failing which you are losing a fundamental link which is absolutely essential for the dispensation of criminal justice. Thereforeu I plead that the clauses that are embodied in this Bill are absolutely essential to maintain Police administration from the city down to the village.

Secondly, some members doubted the veracity or the correctness of framing the rules and regulations. The rules that are framed under this Act shall be placed before this House. That is provided for in the provisions of the Act. As regards the administrative rules to be framed at the district level, the District Magistrate frames them and those also are approved by Government. Such being the steps that the Select Committee has taken, I feel that there should not be any hesitatioe in accepting the majority opinion of the Select Committe and rejectinn the objections raised by the members who have given a dissenting minutg I think these are the salient features about which Hon'ble Membere offered their remarks and suggestions.

Lastly, one of the members wanted to know why clauses 19, 20 and 21 are deleted. Even at the time I moved this Bill, I made it quite clear that clauses 19, 20 and 21 were likely to introduce dual administration. From that point of view, I left the matter for the anxious consideration of the Select Committee. Ultimately, they considered and deleted these clauses. One of my friends on the other side object to the dele of these clauses. In the Interests of better administration and smooth administration, these clauses deserve to be deleted and as such, they are deleted. These are my replies to the criticisms levelled by the Honourable Members.

MR. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Police Bill, 1963, as reported by the Joint Select Committee, be taken into consideration."

The motion was adopted.

MR. SPEAKER.—I will take the Bill, clause by clause. Clauses 2 to 6, both inclusive. The question is:

That clauses 2 to 6, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clauses 2 to 6, both inclusive, were added to the Bill.

MR. SPEAKER.—Clause 7. There is an amendment by Sri G. V. Gowda. I do not find him in his place. That means that he does not want to move it. The question is:

"That clauses 7 to 22, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clauses 7 to 22, both inclusive, were added to the Bill.

MR. SPEAKER.—23. There are amendments to clause 23 tabled Sri G. V. Gowda who is not in his set. So these amendments are not moved. The question is:

"That clause 23 stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 23 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—There is an amendment to clause. 24.

Sri B. R. SUNTHANKAR (Belgaum City).—Sir, I beg to move:

"That the following second proviso be added to clause 24:

"Provided further that in the case of a police officer under suspension, the inquiry shall be completed within three months from the date of suspension."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That the following second proviso be added to clause 24:

"Provided further that in the case of a police officer under suspension, the inquiry shall be completed within three months from the date of suspension."

†Sri B. R. SUNTHANKAR.— I want to say why we are forced to bring in these amendments. This Bill emerging from the Joint Select Committee has disappointed us in a number of respects. We expected that this Bill would emerge in a better form, but those expectations are belied. Particularly, referring to this clause, there is no time limit for the completion of the inquiry. It has been our experience that when police officers are suspended, they remain suspended for months or even years together and Government have to pay subsistence allowance and if the officers are acquitted or discharged, they have to be paid full salary: Very often cases have happened that officers are kept under suspension for months and even years together, and Government have to pay either subsistence allowance or their full salary amounting to not only hundreds of rupees but also thousands. We can quote a number of cases where a suspended officer got after the suspension was cancelled, a sum amounting to Rs, 20, 000, or so. If there is no time limit, Government is necessarily put to loss. My amendment proposes that certain limit should be fixed. So, I have suggested a time limit of three months. Whenever an officer is suspended, the enquiry must be completed within a period of three months. This will also save Government unnecessary expenditure.

4-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—But the Hon'ble Member has not provided for the consequences. Anyhow, the intention behind the amendment is that there should not be any unnecessary delay.

Sri R. M. PATIL.—Good intention, Sir, but not practicable.

†Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—Sir, I support this amendment. Whenever any action is proposed to be taken against any police officer, the delay that is being caused is not only a botheration to that officer alone but it becomes a botheration to our Treasury in most of the cases.

Mr. SPEAKER.-What is the effect of the delay?

†Sri V. S. PATIL.—The effect of delay is the person concerned practically goes mad due to the time lag. Years together these people are kept under suspension. Suppose a person getting a pay of Rs. 200 is suspended; he gets about 1/4th as subsistance allowance. How can he maintain his family with this subsistance allowance. It would be nothing but a torture to him. If not within the pricincts of this state but it may

be outside, such persons have committed suicide because they could not get the enquiry completed and they could not maintain their family. On the other hand, there were cases where suspensions continued for years together and ultimately the High Court held that the whole enquiry was a bash and that it was unnecessary and *mala fide* and that the person should be paid for the complete period of suspension. Government had to pay heavy amounts. In order to avoid such things we want the Government to make some provision at least in the rules that such suspension shall not be continued for more than three months and if the enquiry is not cempleted, the person should be reinstated. I hope the Hon'ble Minister will consider the spirit of the amendment and not the wording and that he will pay adequate attention to the proposal that is placed before the house and try to remedy it as far as possible.

Sri R. M. PATIL.—Sir, in respect of this amendment my only submission is that, even though it is well-meant, I feel it is very difficult to accept it because under the present procedure in respect of article 311 of the Constitution, certain formalities are to be observed. In pursuance of those formalities enquiry has to be held. It would not be possible to complete the enquiry within three months as has been suggested by my friend. The present procedure is that the enquiry must be finished within six months and it is being observed. Ordinarily, such cases are disposed of within six months. But in certain cases they could not be disposed of because delinquents do not offer themselves any sort of help by way of co-operation to finish the enquiry even though it is in their favour. In certain cases they remain away from the field of enquiry because they want to tamper with evidence and do some such thing. As eminent lawyer Sri. Patil and Sri. Suntankar may be knowing that the more the delay in such matters, the more the benefit to the delinquents. I can only assure that the rule will be observed so far as the six months limit is concerned. I request the mover to withdraw his amendment on this assurance.

The amendment was, by leave of the house withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That clause 24 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 24 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Amendment to clause 25 by Sri G. V. Gowda; not moved as the member is not in his seat. Amendment by Sri Sunthankar.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Sir, I move:

"That the following sub-clause shall be added after sub-clause (2):

"(3) The appeal under sub-section (1) and the revision under sub-section (2) shall be disposed of within six months after the filing of the appeal or the revision application as the case may be.""

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That the following sub-clause shall be added after sub-clause (2):

"(3) The appeal under sub-section (1) and the revision under sub-section (2) shall be disposed of within six months after the filing of the appeal or the revision application as the case may be."

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Sir, I advance the same arguments as I did in the case of my previous amendment.

†Sri V. S. PATIL.—Sir, with regard to this amendment I have to say a word. The power of revision rests with the Government. We have the experience that when the matter comes to the Secretariat or the Minister, the concerned Ministers are very much harassed by those people and they exert all sorts of influence and pressure. In order to avoid this trouble to our Ministers, it is better that the period is limited and that such matters are disposed of as early as possible.

†Sri R. M. PATIL.—Sir, even in civil matters, the limitation for disposal of appeals is not prescribed anywhere. Knowing this fully well, my friend is urging disposal of revision or appeals within 6 months. Of course I do know his anxiety that revision should be disposed of early. Government is equally anxious in this matter and is trying its best to dispose of revision matters as quickly as possible. With this assurance, I trust Sri Sunthankar will withdraw this amendment also.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—In view of the assurance of the hon. Home Minister, I withdraw the amendment.

The amendment was, by leave of the House, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That clause 25 stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 25 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That clauses 26 and 27 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 26 and 27 were added to the Bill.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I beg to move an amendment to clause 28:

'That in sub-clause (1) the words "Without the permission of the Commissioner, or the Inspector General or the Deputy Inspector General or of Government, as the case may be," shall be deleted.'

'In sub-clause (2), the words, "Unless with the written permission of the Inspector General," shall be deleted.'

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

'That in sub-clause (1) the words "Without the permission of the Commissioner, or the Inspector General or the Deputy Inspector General or of Government, as the case may be," shall be deleted.'

'In sub-clause (2), the words, "Unless with the written permission of the Inspector General," shall be deleted.'

†Sri B. R. SUNTHANKAR.—This clause empowers a police officer to engage in trade or business or in land dealings if he can get the permission of the Government or the concerned official superior. I am of the firm opinion that under no circumstances should Police officers be permitted to engage in trade. Very often we find that powers given to the police are mis-used and abused. This clause will only give a handle to the police misuse their powers to a greater extent. There should be no provision whereby Government can give any permission to a police officer. This Bill is almost a copy of the Bombay Act and in the Bombay Act there is no provision enabling the Government granting permission to the police to engage in trade or business or in land dealings. Therefore, I request the Minister to accept my amendment in the best interests and cleanliness of the police force.

†Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).— The police officer's job is full-time and full-fledged and he can do no business or trade other than his legitimate duties.

Mr. SPEAKER.—Suppose a police officer gets a share in a business firm by inheritance. In the eye of law he may be an implied partner as a member of the joint family.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—There would be other relatives to look after the business. He should not himself enter into the business. I fully support the amendment moved by Sri Sunthankar.

†Sri D. VENKATARAMIAH (Robertsonpet).—Sir, I oppose the amendment. Supposing a police *bona fide* wants to buy a house. Permission of his superior officer would be necessary. If he present amendment were to be accepted, then with his small savings a police officer would be prevented from acquiring a house or land. The superior officer granting permission would enquire into the *bona fide* nature of the transaction and grant permission.

Mr. SPEAKER.—The word "dealing" means continuous process and not an isolated act of purchase.

Sri D. VENKATARAMAIAH.—I do not agree with the interpretation that it should be a continuous process. Permission would be necessary and the amendment cannot be accepted.

† Sri V. S. PATIL.—I support the amendment. The hon-Member who preceded me said that if a police officer wanted to purchase a house for *bona fide* purposes, he would be prevented if the amendment was accepted. That is not a correct interpretation. A police officer supposed to be on continuous duty for twentyfour hours should not have his attention and energy diverted to trade or business. If that is allowed it would come in the way of his efficient performance of duties and would also lead to corrupt practices. For this very reason, the Bombay act did not think it prudent to vest the power of granting permission in superior officers. We know that when we give discretion to a superior officer tha discretion may be subject to influences by various means. It would

(SRI V. S. PATIL)

result in corruption. That would be a dangerous weapon in the hands of the superior officers. If such discretion is not given there is on room for influence or corruption. I hope the hon. Minister, who has taken so much pains in piloting the bill both in the Select Committee and here, would find out the intention of the Legislature and accept this amendment which is in the interest of the efficient working of the police force.

There are Police officers, who have got this opportunity of indirect working either through agents or through partners. They will always try to see that their concern or business prospers by using their official influence regarding their business, and we have read that throughout the whole of India, all this official influence is working against the interests of the country; and these officers are accumulating huge amount of wealth. In order to stop this, my humble suggestion to the Hon'ble Minister is that the amendment moved by my friend may be accepted.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಈಗಿರುವ ಹಿಂದೂ ಜಾಯಿಂಟು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಲೈಸನ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಜಾಯಿಂಟು ಫ್ಯಾಮಿಲಿಯಲ್ಲಿ "Until and unless they are partitioned and is living outside... .." ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ತಂದೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಗ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸಮಾಡಕೂಡದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ನಾನೇ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಮೂರು ಜನ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಳೇಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 9 ಗಂಟೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ 5 ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಡ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಡ್ಯೂಟಿಯ ಮೇಲಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ?

Mr. SPEAKER.—What does the hon'ble member suggest? does he mean that not only the Police officers, but even the members of their family should not engage in trade, etc?.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, if it is a joint family.

Mr. SPEAKER.—Then, other members can be deprived?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಡಿವೋಷನ್ ಟು ಡ್ಯೂಟಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The hon'ble member is attributing motions, taking for granted certain things.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, I am short of knowledge, and short of experience. I want guidance from the chair.

Mr. SPEAKER.—I have no experience.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಈಚೆಗೆ ನಾವು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದೆವು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರೈಂ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂತಹುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಅಂಗೀಕಾರ ಕೊಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಗ್ ಆಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ.

> "Without the permission of the Commissioner, Inspector General of Police or Deputy Inspector General of Police or Government."

ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Is the Hon'ble Minister for Home accepting the amendment?

† Sri R. M. PATIL.—This clause was considered more than in deserved even in the Select Committee. So far as the salient factor is concerned, the purpose for which its stands is being served in this as it is. The Inspector-General of Police and the Deputy Inspector-General of Police are responsible officers. Ordinarily, they do not permit or they cannot permit. Under such circumstances, which compel them to give such permission, they will consider. Instead of banning a man completely to get property or to trade in a certain transaction, the latitude is given on account of the complicated society. In certain cases it may so happen that he wants to purchase certain things for marriage. Under such circumstances, if he is provincial from purchase certain things......

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Minister suggest that for purchasing daily articles......

Sri R. M. PATIL.—Daily articles, marriage articles and such other things. So, under such circumstances, this latitude is given, not to violate it but to see to the sanctity and the purpose, which Sri Sunthankar is advocating, is to be achieved. Even that object is achieved in the clause because permission is granted by responsible officers.

Mr. SPEAKER.—The question is:

'That in sub-clause (1) the words "Without the permission of the Comissioner, or the Inspector Genaral or the Deputy Inspector General or of Government, as the case may be," shall be deleted.'

'That in sub-clause (2), the words, "Unless with the written permission of the Inspector General" shall be deleted.'

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That clause 28 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 28 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clauses 29 and 30. There are no amendments. The question is:

"That clauses 29 and 30 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 29 and 30 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—To Clause 31, there are three amendments one by Sri G.V. Gowda and others by the Hon'ble Minister for Home.

5-0 P.M.

Clause 31

Sri R. M. PATIL.— Sir, I beg to move :

' That in clause 31, in sub-clause (6) :

(i) after the words "previous publication", the words and figures "in accordance with the provisions of section 23 of the Mysore General Clauses Act, 1899" shall be inserted.

(ii) for the words "rules" and or "rule" wherever they occur, the words "orders" or "order" shall be substituted.

"In sub-clause (7) for the word "rule" the word "order" shall be substituted.'

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

' That in clause 31, in sub-clause (6) :

(i) after the words "previous publication" the words and figures 'in accordance with the provisions of section 23 of the Mysore General Clauses Act, 1899" shall be inserted.

(ii) for the words "rules" or "rule," wherever they occur, the words "orders" or "order" shall be substituted.

In sub-clause (7) for the word "rule", the word "order" shall be substituted.'

Sri R. M. PATIL.—It is only a point of clarification.

Sri G. V. GOWDA.—In fact my amendment No. 18 should have been admitted, Sir.

Mr. SPEAKER.—It is unnecessary because it will be covered by this. I will put the amendment to the vote of the House.

The question is :

' That in sub-clause (6) :

(i) after the words "previous publication" the words and figures "in accordance with the provisions of section 23 of the Mysore General clauses Act, 1899" shall be inserted.

(ii) for the words "rules" or "rule", wherever they occur, the words "orders" or "order" shall be substituted.

In sub-clause (7) for the word "rule", the word "order" shall be substituted.'

The amendment was adopted.

Mr. SPEAKER.—I will put the clause as amended.

The question is :

"That clause 31 as amended stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clause 31 as amended was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—There are no amendments to clause 32. The question is :

"That clause 32 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 32 was added to the Bill.

MR. SPEAKER.—There is an amendment to clause 33.

SRI G. V. GOWDA.—Sir, I beg to move :

'That in sub-clause (2) for the words "communities or sections of communities" occurring at the end, the word "religious" shallbe substituted.'

MR. SPEAKER.—Amendment moved :

'That in sub-clause (2), for the words "communities or sections of communities" occurring at the end, the word "religious" shall be substituted.'

SRI G. V. GOWDA.—Sir, in the rules to be framed under sub-section (1) specific places should be set apart for different communities or sections of communities. My only object is that if places are set apart for the disposal of dead bodies for different religions, it is enough. It is practically impossible to set apart places for different sections of communities. As you are aware there are innumerable communities and groups and sections with a single community. Neither does it sound well nor is it practicable for places to be set apart for all kinds of sections. Therefore it is desirable and there would be no hurting of feelings. If people following different religions like Hindus, Muslims, Christians, Jains are given different places, it is enough. Therefore I am suggesting this simple amendment and I believe the Hon'ble Minister will concede this because it does not seek to alter the position set out in the Bill. On the other hand it does not stretch its hands to an impossibility. Therefore, I am suggesting this also from another point of view. This is a secular State and we must as far as possible promote secular outlook. It is, therefore, desirable to have places set apart for religions.

MR. SPEAKER.—Is not this matter covered more by custom than by religion ?

SRI G. V. GOWDA.—We are not going to hurt religious feelings at all. And where there is custom, we do not interfere at all.

MR. SPEAKER.—In the same religion, if one party has a peculiar custom, another party has a peculiar custom, should it not receive any consideration ?

SRI G. V. GOWDA.—For the disposal of dead bodies I do not think there will be different customs in the same religion. Generally the same custom is observed. Some communities will burry the dead and some burn them. Nobody's feelings would be affected by accepting my amendment.

SRI R. M. PATIL.—Sir, as it is the provision covers the intention of the mover of the amendment, therefore, there is no necessity for any amendment and my friend's amendment is opposed.

Mr. SPEAKER.—I will put the amendment to vote. The question is:

'That in sub-clause (2), for the words "communities or sections of communities" occurring at the end, the word "religious" shall be substituted.'

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—I will put the clause to the House. The question is:

"That clause 33 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 33 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clauses 34 to 36. The question is:

"That clauses 34 to 36, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 34, 35 and 36 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—There is an amendment to Clause 37 in the name of Sri Gangadhar Namoshi.

Sri GANGADHAR NAMOSHI.—Sir, I beg to move:

"That the following proviso shall be added to sub-clause (1):

"Provided that no such license for using a Loudspeaker is necessary for a public meeting arranged by a political party."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That the following proviso shall be added to sub-clause (1):

"Provided that no such license for using a Loudspeaker is necessary for a public meeting arranged by a political party."

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಶಿ (ಗುಲ್ಬರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೌಡ್‌ಸ್ಪೀಕರ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಈ ಕ್ಲಾಜು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಜನರು ತಮ್ಮ ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಲೌಡ್‌ಸ್ಪೀಕರ್ ಹಾಕಿ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಸಭೆಯ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಬೇಗನೆ ಸಭೆ ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗೆ ಅಂಟಿಸಲು ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿತ್ತು. ಆಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†**Sri R. M. PATIL.**—The amendment is to be opposed because it does not serve any purpose. There cannot be any distinction between political parties and other parties. As such, I strongly oppose this amendment. It is also unwanted.

Mr. SPEAKER.—I will put the amendment to the vote of the House. The question is:

"That the following proviso shall be added to sub-clause (1):—

"Provided that no such license for using a loudspeaker is necessary for a public meeting arranged by a political party."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—I will put the clause to the vote. The question is:

"That clause 37 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 37 was addded to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That clauses 38 to 40, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 38 to 40, both inclusive, were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Now clause 41.

† Sri V. S. PATIL.—This clause refers to discontinuance of use of premises by disorderly persons. We had a great discussion on this clause before also, but I am unable to understand why this clause again is retained here. The question as to who is a disorderly person has not at all been defined anywhere in this Bill. In the body of this clause the wording used is: "used as a common lodging house or place of resort for disorderly persons of any description". These words are very wide and we are giving such huge power in the hands of the Police.

Mr. SPEAKER.—The hon.Member was also a Member of the Select Committee ?

Sri V. S. PATIL.—I have just said that we had a great discussion on this clause. I am still unconvinced as to why this clause has been retained.

Mr. SPEAKER.—That does not allow the hon.member to oppose his own Report. He is a party to this Report and this clause is there. He is in effect opposing part of the report.

Sri V. S. PATIL.—I neither oppose nor support. I want a clear clarification as to whom can we say to be a disorderly person. I am still unconvinced.

Mr. SPEAKER.—Did the Member suggest any amendment in the course of the report or discussion in the Select Committee ?

Sri V. S. PATIL.—I cannot disclose what has been done during the discussion of the Committee. That is why I said we had great discussion.

Sri G. V. GOWDA.—I want to know whether a Member of the Select Committee can after the submission of the Report to the House disclose what has transpired at the discussion of the Committee meeting?

Mr. SPEAKER.—That is what Sri Patil, as an experienced legislator feels. I have not looked into the rules.

Sri G. V. GOWDA.—I have seen several reports, for example, Agriculturists Relief Act in Madras in respect of that what is stated, what the Minister has said in the Select Committee...

Mr. SPEAKER.—If it is included either in the Report or supplementery book of evidence placed on the Table of the House, it can be referred to. If it is not found there, what took place and who said what in the Committee, by convention, he suggests, should not be referred to.

Sri V. S. PATIL.—I want a clarification of these words 'disorderly person'. It is too wide and it may give dangerous powers in the hands of the Police to harass and squeeze out people. It is one of the means of corruption. That is why I should like to request the Hon'ble Minister to make it quite specific.

Sri G. V. GOWDA.—What is the mode of getting back discussion in the Committee ?

Mr. SPEAKER.—We will deal with it at the appropriate time.

Sri R. M. PATIL.—The only clarification that I wish to make is, if my Hon'ble friend reads clause 40, he will understand under what circumstances the disorder prevails and that order beyond the control of law and order becomes disorder. As such, description is given in the previous clause. I think you will agree with me that clause 41 is introduced in the manner in which it is introduced.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That clauses 41 to 43, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 41 to 43, both inclusive, were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—There is an amendment to Clauses 44 by Sri Sunthankar.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I move:

"That in sub-clause (1) line 3, the words 'other than a bull or cow' shall be deleted."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"That in sub-clause (1) line 3, the words 'other than a bull or cow' shall be deleted."

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Sir, this clause deals with suffering or unfit animals. I do not understand why distinction should be made between other animals and a bull or cow. If there is *parameswara* in other animals it is there in a bull or a cow also. The intenion of this clause is to destroy the animals to end their suffering. That is the main idea. Animals which are diseased and which are severely injured and which cannot survive are proposed to be destroyed. Then why distinction should be made between a bull or a cow and other animals ? All the animals should be treated equally, particularly; when we are in a secular State we should not have such feelings. This is against any secularism or against democracy.

Mr. SPEAKER.—But the reasoning of the Hon' Member imports some religion into it.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—The words 'other than bull or cow' included here, introduce religious sentiments in a secular State and we should not have such sentiments or religious prejudices.

† **Sri R. M. PATIL.**—Apart from secularism,the love for cow and bull is a known fact. Under such circumstances, this question was considered and ultimately it was agreed to be retained. So, I oppose the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is:

'That in sub-clause (1) line 3, the words "other than a bull or cow" shall be deleted."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That clause 44 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 44 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That clauses 45 to 48, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 45 to 48, both inclusive, were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The deletion of a clause is not an amendment and so the amendments to clause 49 cannot be moved.

Sri V. M. DEO.—I want to speak on it.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.–49ನೆಯ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಲೂ ತಮ್ಮ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಷಾದವಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ನಾವು ಬಹಳ ಕಟುವಾದ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವು, ಅವರು ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ 49ನೆಯ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಇದರಂತೆಯೇ ಇರುವ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ವಿವರಣೆಯೇನು ಕೊಟ್ಟರು ಅದು ಅಂಥ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಹಾಗೆ ಚಂಪಲ್ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಂಗ್‌ನಂಥವರಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಬಂಡ ಮತ್ತು ಮುರಾನಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಬಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾಂ-ಈ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕತ್ತಲಗೆರೆ ಗ್ರಾಮದವರು ಪುಂಡುಗಂದಾಯ ತೆರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಈ ರೀತಿ ಪುಂಡುಗಂದಾಯ ಹಾಕುವುದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು, ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಪಾಳೆಯಗಾರರನ್ನು, ಜಮೀನುದಾರರನ್ನು ಹೆದರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಕೈಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದಂಗೆಗಳನ್ನಡಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಸ್ತ್ರಬಲ, ಶಕ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಪೋಲೀಸರ ಕೈಗೆ, ಅವರ ಬತ್ತಳಿಕೆಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆ ಎಂಬುದೇ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಕಡೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಹರಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಇಂಥ ಅಸ್ತ್ರವಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಡಿಸ್ಟರ್ಬೆನ್ಸ್ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಖಾಯಮಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಸಿ ಈ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಪುನಃ ವಾಪಸು ಪಾಳೆಯಗಾರಿಕೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಕಾನೂನಾದರೆ ಇದೊಂದು ಕರೇ ಕಾನೂನಾಗುತ್ತದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾನೂನಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ : ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶವಾದರೆ ಹೇಗೆ : ಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬನು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಗ... ವಾಗಿಲ್ಲ, ಅವನ ಮೇಲೆ ಈ ಕಂದಾಯ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು... ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತೀರಾ ಕಟುವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮ...

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇವನ್ನು, 49 ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಕ್ಲಾಜಿರುವುದರಿಂದ ಜನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ 1963ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಕರಣದ 49ನೆಯ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಪೋಲೀಸು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ದಂಡ ಹಾಕಬೇಕು ಅನ್ನುವುದೇ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. (2) ರಲ್ಲಿ

"The decision of the Government under clauses (*a*) and (*b*) of sub-section (1) shall be final."

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಅವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನೇ ಸೇರಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು 15 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದರೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ನೇಹಭಾವ ಬಂದು ಇಂತಹ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಭಾವನೆಯ ಮಸೂದೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ರೂಲುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕು. I really envy you people. ನಿಮಗೆ ಯೋಚನೆಯೇ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತೀರ. ಈ ತರಹ ರೂಲ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ natioanal disintegrationಗೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು disservice ಆಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ತರಹ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದರೆ ಜನಗಳ ರೆಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್, ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಮುರಿದು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ why don't you trust the people just as many of us are prepared to trust ? ಈ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲಿ, ತತ್ವಕ್ಕಾಗಲಿ, ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಮನೋಭಾವವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿರುವಂಥ ಮಸೂದೆ ಇದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಅವಾಸ್ತವಿಕ. You don't want any responsibility. The decision of the Government will be final in all circumstances. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೈಮೂರ್‌ಲಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ; ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ದೇಶ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ. ಇದು ಸಿವಿಲಿಸೇಷನ್ ಕಾಲ. ಈ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಅನಾಗರಿಕತೆಯ ಪರಮಾವಧಿ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಎಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್ ದೊಡ್ಡ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ; "Since I do not want to be a slave I do not want to be a master" ಎಂದು. ಅಂದರೆ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ; ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಂಬಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ತರಹ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಿನ್ನೆಯೂ ಹೇಳಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ NEFA reverses ಆಗಿದ್ದಾಗ, ಪಾಠ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಮರ್ಜನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳೇ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಜನತಾಯುದ್ಧ (people's war) ಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. It is better that the Minister, instead of having a closed mind, has an agile mind and considers the deletion of the clauses from 49 to 55. ಆ ಏರಿಯಾದವರಿಂದಲೇ ಕಾಸ್ಟನ್ನು ಏಕೆ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ? The cost will be recovered from all persons —ho are inhabitants of the whole of Mysore and all India ಎಂದು ಹೇಳಿ[illegible] ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಲಿ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪುಗಳು ಜನಗಳು ದಂಗೆ ಏಳುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ [illegible], ನಾವು ಪ್ಲಾನನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟು ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ, [illegible]ತರಹ ಮನೋಭಾವ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜನ ದಂಗೆ ಏಳುವರು ಎನ್ನುವ[illegible]ವ ಹುಟ್ಟಿದರೆ, ನೀವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನ; ನೀವು ಈ

ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, it is really a national calamity. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ರಿ ಬರೆದ ''ಲೆ ಮಿಸರಬಲ್ಸ್'' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನು Rule of three methods ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ. Disturbances ಇರಕೂಡದೆಂದು, ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಧರ್ಮಸಂಕಟ ಬಂದು, ತಾನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಕಾನೂನು ತತ್ವ ಬಾಹಿರ, ನ್ಯಾಯಬಾಹಿರ ಎಂದು ಅರಿವಾಗಿ, ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

Sri C J. MUCKANNAPPA.—Sir, he wants the Home Minister to commit suicide.

Mr. SPEAKER.—He has got every right to have that ambition!

Sri V. M. DEO.—He will do it on his own when it downs on him that he has done national disservices. ಕಳ ಕಳಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. He is a reasonable person. False personal prestige ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಈ ಆಕ್ಷೇಪಣೀಯವಾದ ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. Dissenting Note ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸತ್ಯ.

Somehow it is repugnant. If at all, a situation like that arises, which should never arise, if you really mean business and if a Socialistic pattern of society is to be established, and it is not possible for you to do that, then I appeal to you to resign and go out and give it to men like us to do that.

Sri G. V. GOWDA.—We will make Sri Deo the Home Minister.

Sri V. M. DEO.—Not possibly unless all resign. Government is a question of team work. This is a piece of legislation which is repugnant to the Constitution. What is more, you have failed to understand and implement the ideology for which you stand. Till such time as you do not put your ideals into practice, this Ministry will never be stable. This much I can tell you. Judged from any standard of ethics this piece of legislation is repugnant to civilisation. So, I appeal to you please to accept the suggestion for the deletion of these clauses.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಈ ಕ್ಲಾಜಿನಿಂದ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೊಲ, ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಪುಂಡುಗಂದಾಯ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತೀರ? ಮುಂದಿನ ಪ್ರಾವಿಷನ್ನುಗಳು additional price cost ಯಾವ ರೀತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ, ಅದು ಬೇರೆ ಸಮಾಚಾರ. ಆದರೆ ಈ ಪುಂಡುಗಂಧಾಯ ವಿಧಿಸುವ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಳಿದಿದ್ದೇವೆ. Socialistic pattern of society ಧ್ಯೇಯದ ಮೇಲೆ, we have to build up our economic order. ನಾವು ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮತ್ತು ತತ್ವವನ್ನು ಆದರ್ಶವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ಇಷ್ಟೊಂದು stringent, ಉಕ್ಕಿನ ಕಡಲೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ, ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುವುದೆನ್ನುವುದನ್ನು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರ; ಇನ್ನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ 1967ನೆಯ ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಕರೆಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಬಹುದು.

ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಡಿ-ಸೆಂಟ್ರಲೈಸೇಷನ್ ಆಫ್ ಪವರ್ ಮಾಡಿ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೊಡೆದಾಟ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟರ್ಬೆನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಯಾವ ರೀತಿ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಷನನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಆಗ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಶಿಕ್ಷೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅದು ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ಡ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಪ್ರೆಷನ್, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ತಮಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಯೇ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ಮ್ಮ ಸೀಲ್ ಒತ್ತಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತೀರೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೋ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಾವಿಷನ್ನನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಾಗ ಯಾರ್ಯಾರಮೇಲೆ ಏನೇನು ಪರಿಣಾಮ ವಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೂ ತಿಳಿಯದಿರುವ ಇನ್ನೋಸೆಂಟ್ಸ್ ತುಂಬಾ ಸಫರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರೋ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಪುಂಡಾಟಮಾಡಿದಾಗ ಅಂತಹವರನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಆಗ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಳ. ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪುಂಡಾಟವಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ಡ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಮಿಜಿಯ ಮೇಲೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪವಿತ್ರಸ್ಥಾನ, ಗುರುಸ್ಥಾನವಿರುವ ಅಂತಹಕಡೆ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನವಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಅರ್ಚಕನ ಮೇಲೂ ಈ ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳವನ್ನೇನಾದರೂ ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ಡ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳಿರುವಾಗ ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗಮಾಡಿ ಈ 15 ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕೈನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಕೊಡುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ಒಂದು ದರ್ಪದಿಂದಲೇ ಏನಾದರೂ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಮುಂದೆ ಈ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಈ 49ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಅವಕಾಶ ಬರಬಹುದು. ಜನತೆ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಅಕ್ಯೂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಅವಕಾಶ ಬಂದೀತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಠಿಣವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಡಿಲೀಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—We may take up clauses 49 to 53. There are certain in admissible amendments relating to the certain clauses. Hence amendments No. of Sri B. R. Sunthankar and Sri V. M. Deo cannot be moved.

†**Sri V. S. PATIL.**—On these clauses there was much discussion both at the time the Bill was under consideration and at the time the report of the Select Committee was before the House. At that time there was much argument on behalf of the Government as well as on the other side.

Mr. SPEAKER.—So, the hon'ble Member is neither supporting nor opposing ;

Sri V. S. PATIL.—I am opposing these clauses.

Mr. SPEAKER.—How can the member do that ? Has he given a minute of dissent ?

†**Sri V. S. PATIL.**—The Minister in charge of the Bill while defining clauses mentioned the vicarious responsibility. I have something to about that. Under the existing law joint responsibility will arise here is a joint contract. Joint liability will not arise if there is t or agreement between the persons concerned. It will arise

only when there is an agreement between the persons concerned and when default or any mischief is done by one of them the other is held responsible. That is the legal implication of joint liability. The Hon'ble Minister referred to vicarious responsibility. This also arises when, supposing, an owner engages a servant and that servant commits an unlawful act, the responsibility is thrown upon the owner for the damages or suffering. So, joint liability or vicarious responsibility is defined by the law courts and even the Privy Council or the Supreme Court have said when joint liability or vicarious responsibility arises. But the liability created under these provisions does not come within the purview of joint responsibility or vicarious responsibility as defined by the law courts or by any law in existence.

I submit, Sir, that this is a liability.

Sri R. M. PATIL.—Has any Court decided on this point?

Sri V. S. PATIL.—I can give hundreds of cases to my friend wherein these two terms, joint responsibility and vicarious liability, have been defined by Courts of law.

Sri R. M. PATIL.—As if I am not aware of these decisions. I would like to know with reference to the circumstances that are adumbrated in this clause whether there is any decision of any High Court or of the Supreme Court. If he is aware of it, I may be enlightened. If he is not aware, then he may say so.

Sri V. S. PATIL.—That is a different matter. It is new to the courts of law. That is why I am saying that these provisions are not covered by joint responsibility or by vicarious responsibility. That is why I think that Government should consider these provisions very carefully and see that they are deleted.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ 49 ರಿಂದ 53ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನವರೆಗೆ ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ಅಡಕಮಾಡುವಾಗ ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೆ, ಇವು ಏಕೆ ಬೇಕು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಏನು ಕಾಯಿದೆ ಕಟ್ಟಲೆಗಳಿವೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಶಾಂತಿಯಿದೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಪುಂಡುಗಾರಿಕೆಯಿದೆಯೆ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಈ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಏಳತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಜನಸ್ತೋಮ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಬೀಳುವದಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

"Disturbance area." You have not defined what is a Disturbance area. It is such a vague and vide term that it can be interpreted in any way as the Police Officer and the concerned authority can interpret. This is very very dangerous thing and we do not want to entrust this to the Police Officers who are existing in the State to-day—even without this, we know how the Police, the ignorance Police, the corrupt police and the Police who have no moral responsibility to the society, do, and I think, it is not desirable to entrust this to the Police. I request the Hon'ble Home Minister to remove these sections, becaus these sections, as found in this Bill, will certainly tell upon the peopl Are we so inhuman as to expel people from an area even on suspici Under sections 52 or 53, you are taking power to expel people o suspicion. The right conferred under the Constitution, the fund

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

right that a man can live in any place and carry on any trade,-even that fundamental right, you are taking away by these sections. This is Un-Constitutional also. The Hon'ble Home Minister can deal with the gangs or anti-social elements with the powers which are being given under sections in the Indian Penal Code. This penal section intends to punish innocent men on mere suspicion-and that to suspicion by whom, by our Police authorities! These Police authorities as you know, in the Mysore State, how they are behaving. To that Police authority, to give this power? Certainly, our House is not prepared to. Our Hon'ble Home Minister is an eminent lawyer as every body has said, though I have no experience. He must have come across several scores of cases where he would have come to know how the Police behaved. To this Police, if we are going to entrust this power, I say that we are going back to the Stone Age. Even then, that was not very bad. In those days when the foreigners were ruling the country, they wanted to curb the national feeling of the people from rising. That was their fear. But what is the fear to-day? That fear may come in war time. But for hat, we have got the Defence of India Rules. That will deal with it.

Sri R. M. PATIL.—When goondas rise?

Sri S. SIVAPPA.—You have got ample powers. What you have got in your mind may arise during the time of war, or when people revolt. But in the State of Mysore, I am sure that no such thing will ever happen

Sri R. M. PATIL.—Similar provision is already there in the present Act.

Sri S. SIVAPPA.—Perhaps, you may be having in your mind trouble in the border areas. But under the existing laws, you can deal with it. The Hon'ble Home Minister must be generous to take into consideration the views expressed unanimously by the entire Opposition here and also some of my friends from his side. I, therefore, request the Hon'ble Home Minister to withdraw these clauses. We are not prepared to give these powers to the Police authorities. With these words, I oppose these sections and I support the amendments put forward.

Mr. SPEAKER.—Which amendments is the Hon'ble Member supporting?

Sri S. SIVAPPA.—Deleting the section. That is the amendment moved. The amendment moved is to delete the sections.

Sri V. S. PATIL.—May I assure Sri Sivappa that our movement is quite peaceful? There is no necessity to invoke these provisions there.

(A number of Hon'ble Members stood up)

. SPEAKER.—I am not calling anybody, because there are only inutes. On the other hand, there is a considerable body of ch wants to express itself and members want to participate te. I drew that conclusion when the Hon'ble Leader of the

Opposition began vehemently in Kannada and switched over to English and nobody interrupted. I was observing and I did not disturb the trend of his speech.

(Interruption)

Now, the House will adjourn. Tomorrow being a non-official day and Saturday, we will meet at 8-30 A.M. as usual to transact the business put down in the agenda.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, the 7th September 1963.

WD 962—GPB—900—8-10-63.